

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 5-10, 8-52

NAPILÓ

Működési és elosztási
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. OKTÓBER 14.

279. SZÁM

VASÁRNAP

Graf Zeppelin

Hol van a huszadik század Horatiusa, aki a Graf Zeppelin útja alkalmából az elemek fölött uralkodni vágyó emberi elme korlátlan vakmerőségét megénekelné? Az óda nagymestere, amikor Vergilius hajóra szállt, megilletődötten bucsuztatta »lelkének felét« és elgondolkozva a tengeri ut kockázatain, borzongó konzervatívizmussal fakadt ki: »Tölgyfapáncél és hármás érclemezt volt a melle körül annak, aki először biztára a törékeny hajót a zord tengerre és nem félt az Aquilókkal birkózó vad Africustól«. Az Aeneas szerzője Itáliából Görögországba indult tanulmányutra és nagy barátja úgy nyilatkozott erről a vállalkozásról, mint Japetus ivadékainak a természet tilalmain átrobogó, mindenre kész elszántságáról. Ha volna a mának Horatiusa, vajon milyen elragadtatásra aizaná lantját dr. Ecker, a légi vonat hőse, aki nem rekordjavítási virtusból, vagy egy kitűzött magas jutalomdíjra pályázva, hanem a tudomány s a népek mennél gyorsabb közlekedésének szolgálatában elindult, hogy utas-tömegek számára is járható végleges utat hasítson a levegőbe Európa és Amerika között?

Az egész világ lélekzetviesszafojtva lesi a híreket a Graf Zeppelinnél, amely az óceánhajó minden kényelmével felszerelve, hetven utassal uszik a föld fölött, az ég alatt Amerika felé. Eddig a leggyorsabb hajó nyolc nap alatt tette meg az utat a két világrész között. A friedrichshafeni csoda premierjének sikere azt jelenti, hogy ez az időtartam két napra rövidül meg. A német nemzeti büszkeség az ő nagyszerű művének diadaláért izgul, de a többi népnek sem közömbös a grandiózus kísérlet sorsa. Maga a teljesítmény függetlenül a gyakorlati következményeitől is lenyűgözi a tömegek fantáziáját, amelynek öröme telik a bátorság és lelmény öncélu felágaskodásaiban. Most azonban nem puszta bravurról van szó, nem Nobile-féle gondatlanul összetákoltszakasztás expedícióról, hanem tudományos alaposan és lelkiismeretességgel előkészített, körültekintően és rendszeresen kidolgozott terv végrehajtásáról, amelynek eredménye szinte matematikailag szabotossággal számítható ki. A bonyolult egyenletnek csak egy ismeretlenje maradt még megoldatlan: az óceán fölötti magas légrétegek természetében rejlő nehézségek leküzdése olyan módon, hogy a léghajó menetrendszerűen közlekedhessen a levegőbe épített gigász összekötő hidon. Ennek az x-nek kiküszöbölésére hivatott a Graf Zeppelin és a földgömb minden pontján szorongó várakozással tekintenek az egyenlet végérvényes megfejtése elé.

Beleszédül az agy, ha a technikai fejlődés lehetőségeit számbaveszi. A delizsánsztól a gőzvasutig, a villamostól az automobilig és a repülőgéptől a Graf Zeppelinnig: a haladásnak olyan iránya, amely mellett a mi mostani életberendezésünk néhány évtized múlva patriarhális visszamaradottsággá avulhat el. Jókai költői álma, a Jövő század regénye szemmel láthatóan valósággá sűrűsödik és a műszaki tökéletesedésen elmuló gondolat az eléje táruló perspektívát az ember spirituális megújulásának reményével tágitja ki. — Lehetséges-e, — kérde az elmúlt tíz év tapasztalataitól csüggedt optimizmus — hogy a gépek birodalmában a hihetetlen megvalósító ész, erő és akarat ne tudjon felszárnyalni a népek viszálját szító s a háboru veszedelmét kovácsoló gyűlölködés vészes gőzköréből a béke és testvéri szeretet régióiba? Ha az emberi tudás eljuthat a postakocsitól a személyszállító és teherhordó léghajóig és győzelmet arat az óceánok parancsolta rengeteg távolságok fölött, szabad-e hiunak mondani azt a bizakodást, hogy az emberiség el fog érkezni a locarnói szerződéstől és a Pacte de Paris-tól az örök békéhez?

A Graf Zeppelin a német szellem teremtménye, de a gyümölcseit a népek egyeteme fogja élvezni a világrészek érintkezésének tetemes meggyorsulásában. A kultura minden vívmánya, akármelyik nemzet életteréből virágozik ki, a nemzetközi javak kincstárát gyarapítja. Friedrichshafenben remegve várják a rádiójelentése-

ket a Graf Zeppelin utasainak hozzátartozói. Ebben az elfogódott gondjukban népi hovátartozásra való tekintet nélkül mindenki osztozik, akinek érzéke van a civilizáció nagy problémái iránt. A népek egy családdá olvadnak össze a

Graf Zeppelin felé áramló érdeklődésben és az eljövendő világbékéről ábrázoló hit egy néz fel a viharokkal viaskodó léghajóra, mint a népeket egyesítő megértés és emberi együttérzés postagalambjára.

Őfelsége kihallgatáson fogadta a kormánypártok vezéreit

Kormányrekonstrukciót vár a Pasic-csoport

Marinkovics külügyminiszter hazaérkezett

Beogradból jelentik: Vukicsevics Velja volt miniszterelnöknek, a radikális klub elnökének péntek esti audienciája után szombat délelőtt Davidovics Ljubát fogadta kihallgatáson Őfelsége Alekszandar király. Azt hiszik, hogy a többi pártvezér is meg fog jelenni audiencián és ezért ezek a kihallgatások rendkívül nagy figyelmet keltettek politikai körökben. Davidovics Ljuba az udvartól távozásban az újságírók előtt csak annyit mondott, hogy

maga kérte a kihallgatást, miután már régebben nem volt alkalma a királlyal találkozni.

A pártvezérek kihallgatását Őfelségének arra az óhajára vezetik vissza, hogy újból alaposan tanulmányozza a helyzetet, amely már teljesen a stagnáló válság állapotába jutott, amiből az országnak csak kára van. Epen ezért minden oldalról az az óhaj jelentkezik, hogy kiintat találjanak a mostani helyzetből és azt állítják, hogy feltétlenül meg kell találni a módot, hogy a politikai életet normális mederbe lehessen terelni.

A kihallgatások szombat este tovább folytak az udvarnál és

audiencián jelent meg Mehmed Spaho kereskedelmi miniszter is.

Hogy ezeken az audienciákon mi történt, arról

Vukicsevics Velja

nem lehet közelebbit megtudni, de politikai körökben különböző kombinációkat fűznek az audienciákhoz s

sokat beszélnek az új választások lehetőségéről.

Hogy a kibontakozás a mostani helyzetből miképpen fog megtörténni, arra nézve a beogradi politikusok csak sötétben tapogatóznak, miután még nem látszik semmiféle lehetőség arra, hogy a négyes koalícióban tömörült pártok kontaktus-

ba kerüljenek a parasztdemokrata koalícióval, már pedig enélkül Beogradban nem tudják elképzelni a válság megoldását. Zagrebben viszont kintartanak amellett, hogy a négyeskoalíció pártjaival nem állnak szóba mindaddig, amíg a szabad választásokon a nép akarata meg nem nyilvánkozik.

Ezzel párhuzamosan különböző másirányú kombinációk is megindultak és

sokat beszélnek a kormányrekonstrukció kérdéséről is.

Különösen a radikális elégedetlenek csoportja hangoztatja, hogy a kormány radikális részét rekonstruálni kell és Vukicsevics néhány közelebbi hívének ki kell válni a kormányból, hogy helyet adjanak a főbizottság híveinek.

Szombaton délben még megérkezett Beogradba Marinkovics Voja külügyminiszter is.

akinek a kormány egész politikájára nagy befolyása van.

A demokraták pénteki klubülésükön elhatározták, hogy október huszonhetedikén a demokratapárt főbizottságának és a zagrebi és beogradi helyi szervezetek bevonásával konferenciát tartanak. Ezt különösen a radikális körökben tartják rendkívül jellegzetesnek és azzal magyarázzák, hogy

a demokrata klub nem akarja tovább a saját felelősségére folytatni a mostani politikát

és ezért a többi pártfórumok hozzájárulását is meg akarja szerezni eddigi politikájának folytatásához.

A pénzügyi bizottság ülése

Szombat délelőtt a pénzügyminisztériumban levő helyiségében ülést tartott a pénzügyi bizottság Mihajlovics Ilija elnöklete alatt. Csubrovics Pavle demokrata az ülés elején nyilatkozatot tett, amely szerint a bizottságnak a hadikárpótlás árfolyama ügyében hozott döntésével nem ért egyet. Rajkovics Dragutin demokrata követelte, hogy a bizottság döntése ne vonatkozzék a már befejezett szállításokra.

Ezután rátértek a panasz- és sérelem-albizottság jelentésére. Behmen Sefkija muzulmán kifogásolta, hogy Grgurovics Veljko radikális képviselő szolgálati éveibe beszámítják a Srpska Rees szerkesztőségében eltöltött időt is. Ez igen jól fizetett állás volt és nincs ok arra, hogy ezért külön elismerésben részesítsék Grgurovicsot.

Kokanovics követelte, hogy a kérvényeket a parlament plénuma elé terjesszék.

Csuburovics demokrata szerint az újságíró munkája is hazafias munka. Ő többre becsüli azokat, akik tollal küzdenek, mint akik puskával harcolnak.

Behmen: Azoknak, akik puskával harcolnak, nincs nyugdíjuk.

Mihajlovics elnök kijelentette, hogy azon lesz, hogy a parlament plénuma tárgyalja a pénzügyi bizottság döntését.

Racics Szima szerint az egész jelentést a parlament plénuma elé kell terjeszteni.

Popovics Dimitrije radikális javasolta, hogy

a parlament plénuma tűzte napirendre az egész jelentést és a többség ezt el is fogadta.

A mozirendelet a bizottság előtt

Ezután rátértek a moziilletékekről szóló rendelet tárgyalására. Szubotics Nikola pénzügyminiszter kijelentette, hogy ez a rendelet főleg a

Mehmed Spaho

prékói mozikra vonatkozik, amelyeknek színház-jellegük van, nem úgy, mint a beogradi moziknak, ahol enni és inni is lehet.

Csuburovics követelte, hogy azokat a mozi-előadásokat, amelyeket a középiskolai tanulóknak oktatás céljából tartanak, mentesítsék az illetékek alól.

Petrovics pénzügyminiszteri osztályfőnök kijelentette, hogy ezek az előadások már ugyanis illetékmentesek.

Szmodelj klerikális szerint igen sok olyan filmet vetítenek, amelyek valóságos bűnözési hajlamot nevelnek a nézőkben. Ezeket be kell tiltani.

Petrovics osztályfőnök: A belügyminisztérium cenzurálja a filmeket.

A többség ezután a javaslatot elfogadta.

A külügyminiszter hazaérkezése

Marinkovics Voja külügyminiszter szombaton délután egy órakor felesége társaságában visszaérkezett Beogradba. A pályaudvaron Sumenkovics Ilija helyettes külügyminiszterrel az élén a külügyminisztérium főbb tisztviselői várták, azonkívül megjelent a pályaudvaron a beogradi cseh-szlovák és bolgár követ is.

Marinkovics az újságíróknak kijelentette, hogy azok a hírek, mintha ő Párisban azért tartózkodott volna, hogy kölcsönt kössön, nem felelnek meg a valóságnak.

A parasztdemokrata koalíció vezéreinek tanácskozása Macdonalddal

Zagrebból jelentik: Az érdeklődés középpontjában azok a tárgyalások állnak, amelyeket Macsek folytat Prágában a középeurópai parasztmozgalmak vezérével, főleg pedig Macdonalddal, az angol munkáspárt vezérével. Ezeknek a tárgyalásoknak zagrebi politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak főleg azért, mert 1924-ben, amikor Radics István Londonban járt, Macdonald akkori miniszterelnök tanácsára határozta el, hogy a parasztpárt felhagy a politikai absztinenciával, résztvesz a beogradi parlament munkájában és úgy igyekszik megvalósítani a horvát nép programját.

A horvát parasztpárt most is nagy reményeket fűz Macdonald személyéhez és tanácsokat kérnek tőle, azzal a céllal, hogy a Beograddal folytatott ellenzéki harcban a horvátoknak a külföldön is legyen támaszuk.

Ezeket a tanácskozásokat részt kellett volna vennie Prbicsevics Szvetozárnak is, de a pártvezér nem utazhatott el Prágába, mert a tengeremléki tartományok kiküldöttjeivel fontos értekezletet kell tartania Karlovácon.

Újabb anyagkölsönajánlatot kapott a kormány

A jugoszláv kormány — mint ismeretes — a német Stahl Union társasággal százmillió márkás anyagkölsönt kötött. Ennek a kölsönnek a megkötéséről azonban, mint most közlik, még nincs szó, mert a tárgyalások még nem haladtak annyira előre, hogy a kölsönügyletet véglegesnek tekinthessék.

A kormány a németországi A. E. G. és a Stahl Union mellett egy harmadik csoporttal, a Fuhrmann-csoporttal is tárgyalásokat kezdett és Fuhrmann örnagy, a csoport egyik tulajdonosa jelenleg is Beogradban tartózkodik, ahol a kormánnyal tárgyalásokat folytat a kölsön ügyében.

Még tizenöt embert keresnek a bedőlt prágai ház romjai alatt

Öt ujabban kiásott holttesttel harminckilencre emelkedett az áldozatok száma

Prágából jelentik: Öt ujabban kiásott holttestet ástak ki szombaton az összedőlt hétemeletes áruház romjai alól, köztük két testvért, a kórházban pedig a súlyosan sebesültek közül egy ember meghalt. Ezzel az áldozatok száma harminckilencre emelkedett.

Az építési iroda feljegyzései szerint még körülbelül tizenöt munkás hiányzik, ezeknek tehát a romok alatt kell lenniük. Egy megmenekült munkás elmondta, hogy ugyanazon a helyen, ahol őt megtalálták, két társával együtt dolgozott. Ezek után nem lehet kutatni, mert azon a helyen még magasan állnak a bedőlt betónfalak, minthogy azonban a szomszédos régi ház oldalfalához támaszkodnak, amely bedőléssel fenyeget, addig a romokat nem lehet kiásni, míg alá nem támasztják a szomszédos házat.

A tüzoltókat és a műszaki katonákat, akik fáradhatatlanul dolgoznak már ötödnapja, a környékbeli lakosság éllelmezi.

A városi hatóság és a katonai parancsnokság úgy rendelkezett, hogy a további eltakarítást a Prazak és Moravec építkezési vállalatra bizza, az tartozik a költségeket fedezni, minthogy a katasztrófát is ő idézte elő, de a tűzoltóság emelődaruit rendelkezésre bocsátja.

Az áldozatokat kedden kezdik eltemetni, de nem Prágában lesz a temetés,

csak a költségeket viseli a főváros. A vidéki munkások tetemeit kiszolgáltatják a gyászoló családoknak, hogy elvihessék halottaikat illetőségi helyükre. Csak hat prágai munkás van az áldozatok között, a többi idegen és ezek közül mindössze 18 holttestet sikerült agnoszkálni.

A városi építési hatóság szakértői szemlét tartott valamennyi új építkezés fölött

és a Bubenz kerületben talált egy épülőfélben lévő házat, amely bedőléssel fenyeget. Minthogy a többi építkezés rendben van, szombat reggel tovább lehetett folytatni a munkát.

Véres ütközet Szófia főterén a macedon forradalmárok két csoportja között

Az ütközetnek két halottja és sok sebesültje van

Szófiából jelentik: Protogeroff tábornok meggyilkolása óta a macedon forradalmi bizottságnak az a szárnya, amely Mihajlovot vallja vezéréül,

író hadjáratot kezdett Protogeroff hívei ellen,

de a harc színhelyét Macedóniából a fővárosba tette át a két tábor. Pénteken este negyedik órakor Mihajlov csoportja a főváros középpontjában, a Phönix-palota előtt, ahol élénk a forgalom, egy nagy kávéház és sok üzlethelyiség van, megtámadták a Protogeroff-csoport néhány tagját s

vad lövöldözés kezdődött, amelynek folyamán

több, mint ötven revolvergolyót váltottak.

Két embert megöltek, akiknek személyazonosságát nem lehetett megállapítani, de bizonyos, hogy macedon forradalmárok. Két arramenő férfi súlyosan megsebesült, akiknek semmi közük a macedon forradalmárokhoz. Az áldozatok egyike állítólag Gyorgye Popp Christov, a macedon forradalmi bizottság központi szervezetének tagja.

A lövöldözés az élnék forgalmu téren nagy rémületet keltett,

mindenki igyekezett menekülni és a nagy zürzavarban a gyilkosok eltűntek.

Beogradi jelentés szerint a szófia véres eseményeket három férfi idézte elő, akik Trajkov Pétert és

Szaszov Arzént, a meggyilkolt Protogerov tábornok híveit támadták meg. Ez a két ember a Fönix palotában levő cukrászdában beszélgetett, amikor

az uccasárokról a cukrászdára lövést adtak

le, de Szaszovnak még volt annyi ideje,

hogy elugrott és revolvert rántva rálőtt a

merénylőre, akit le is terített.

A merénylő még a helyszínen meghalt. Erre a támadásra egymást érték a lövések, úgy a cukrászdában, mint az uccán óriási pánik keletkezett. A cukrászdában ülő közönség egy része a padlóra vetette magát, hogy megmeneküljön a golyók elől, egy másik része pedig az asztalokból barrikádokat emelt. A harcnak az egyik merénylőn kívül még egy halottja van, azonkívül sok sebesültje. Többek között

megsebesült az uccán sétáló Carin bey szófia

török katonai attasé is.

Egy Szanov Georgin nevű hatvanéves embert hét helyen sebesítettek meg a golyók.

A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során sok embert letartóztattak.

A király kihallgatáson fogadta Burov miniszterelnököt és érdeklődve a történetek felől a megsebesült török katonai attasé állapota felől is informáltatta magát.

Egy francia újságíró szerezte meg Horan számára a diplomáciai aktát

A külügyminisztérium egyik sajtóattaséja és egy rendőrtisztviselő is kompromittálva van a Horan-ügyben

Párisból jelentik: Minden részletében fel van már derítve, hogy mi módon és kiknek segítségével szerezte meg Harold Horan amerikai hírlapíró az angol-francia tengerészeti egyezmény okmányát. Az Oeuvre szombat reggeli száma megírja, hogy egy Roger Deleplangue nevű francia hírlapíró, az Intransigeant és a Petit Dieu munkatársa a főbűnös, ő volt az, aki Horan kezére játszotta a diplomáciai okmányt. A rendőrség kihallgatták Deleplangue-t s ő mindent bevallott, csak a megvesztegettség vádjá ellen tiltakozott, mondván, hogy nem kért és nem kapott pénzt és

amennyiben Horan azt állítja, hogy az okmány háromezer dollárba került, akkor ezt az összeget az amerikai hírlapíró önmagának tartotta meg.

A párisi lapok már most sürgetik, hogy haladéktalanul ki kell zárni Deleplangue-t a francia hírlapírói testületekből. Valószínűleg

hazaárulás címén fog ellene megindulni a büntető eljárás,

mert ártott Franciaország érdekeinek.

A Matin érdekes részleteket tudott meg arról, hogy miképpen szerezte meg Roger Deleplangue a titkos diplomáciai jegyzéket és

céloz a külügyminisztérium egyik sajtóattaséjára,

akit nem nevez ugyan meg, de olyan jellemzést ad róla, hogy a beavatottak könnyen ráismerhetnek. Az

illető egy ősrégi francia család sarjadéka és valószínűleg ártatlanul keveredett bajba, noha elővigyázatosságával méltatlannak mutatkozott ilyen bizalmi állásra.

Az attasé felolvasta barátjának, Deleplangue-nak a francia külügyminisztérium körjegyzékét, amelyet Washingtonba, Rómába és Tokióba küldtek

a francia nagyköveteknek, de nem adta ki kezéből az okmányt. A hírlapíró együtt távozott el az attaséval a külügyminisztériumból, azonban még aznap visszatért a Quai d'Orsay-ra és valószínűleg akkor szerezte meg a jegyzéket az attasé gyorsírónőjétől, vagy egy rendőrtisztviselőtől, aki a külügyminisztériumban teljesített szolgálatot.

A vizsgálat tovább folyik a követségi titkár büntettségének tisztázására. A minisztertanács kedden fog a hozandó fegyelmi rendszabályok ügyében határozni. Mindkét gyanúsított ellen bírói vizsgálatot szándékoznak indítani. Az ilyen cselekményre a büntetőtörvénykönyv ezer franktól ötezer frankig terjedő pénzbírságot, továbbá két évtől öt évig terjedő fegyházbüntetést és hivatalvesztést állapít meg.

Mint Londonból jelentik, a Daily Telegraph szerint Horan tegnap este Londonban volt. Semmiféle felvilágosítást nem volt hajlandó adni, azonban nem tagadta azoknak a párisi közleményeknek helyességét, amelyek elmondják, milyen körülmények között szerezte meg a híres Berthelot-féle levelet.

Egészséges asszonyok egészséges nép!

Használhat-e az egészségnek, ha asszonyaink hajlottan állanak a mosókád előtt és a fehérneműt elavult módon dörzsölik és kinnak? Minő oktalanság ez a modern egészség-tan korszakában, minő oktalanság, midőn a Persil lehetővé teszi, hogy a fehérneműt

csupán főzés által
hőfehérré és kifogástalanná tegyék!

Asszonyok, mossatok Persillel!

Mereskovszky most készülő regényében megjósolja Európa pusztulását

A nagy orosz író nyilatkozott a Bácsmegyei Naplónak műveiről és elmondta, hogy a Beogradban legközelebb színpadra kerülő drámáját, a „Petar és Alexej“-t a legnagyobb üldözöttség napjaiban írta Oroszországban

Beogradból jelentik: Az emigráns orosz írók és tudósok beogradi kongresszusa, már néhány nappal ezelőtt véget ért, az orosz íróknak és tudósoknak nagy része azonban még mindig Beogradban tartózkodik. Mereskovszky is napokig Beogradban maradt a kongresszus után, ahonnan csak pénteken utazott el és ezalatt szorgalmasan eljárt a Beogradban élő orosz írók otthonába, ahol a Bácsmegyei Napló munkatársának alkalma volt a kiváló orosz íróval beszélgetnie. Megkértük Mereskovszkyt, hogy mondjon el valamit Petar és Alekszejről, a beogradi Nemzeti Színházban nemsokára színpadra kerülő darabjáról. Mereskovszky nagyon közvetlen egyszerűséggel darabjáról a következőket mondta el:

— A Petar és Alekszej című darabomat, a Nagy Péter című regényem témája után írtam meg. Ezzel a színdarabommal különös viszonyban vagyok, mert színpadon még nem láttam. Nagyon ritka eset az, ha az író az előadott darabját nem láthatja, azonban ennek is megvan a magyarázata. A Petar és Alekszejt még Oroszországban írtam, abban az időben, amikor a bolsevizmus a legvéresebben dühöngött. Kinek volnának megfelelő szavai arra, hogy azt a borzalmat, amely akkortájt Oroszországban dúlt ecsetelni tudná? A Pétervárott tartózkodtam a bolsevizmus kezdetén és bizony az orosz fővárosban 1918. és 1919. év telén a legnagyobb nyomor, éhínség dühöngött, amelyet még a rettenetesebb hideg elviselhetetlenebbé tett. Ezekben a kínos napokban írtam ezt a darabot, amelyet most a beogradi színházban is be fognak mutatni.

— Amikor ezt a darabot írtam, minden pillanatban megzavartak a munkában. Mi mindent találtak ki ennek a véres rezsimeknek az ügynökei. Naponta házkutatás volt nálam és én ebben a lelkiállapotban írtam színdarabot. A bolsevikiek állandóan pénzt kerestek nálam, még a szemetes ládánkat is kiforgatták, a kéményt átkutatták, mert azt hitték, mi »burzsok« csak addig nem állunk az ő oldalukra, amíg lesz egy pár fillérünk. Rendszerint a könyveimben dugtam el a pénzeimet és mindig nagy gondot okozott visszaemlékezni

arra, hogy melyik könyvembe rejtettem el féltve őrzött garasaimat.

— Ilyen körülmények között még ma is csodálom, hogy mégis befejeztem a Petar és Alekszejt. Amikor elkészültem a darabbal, azt azonnal elvittem Gorkij Maximhoz. Gorkij azonnal elolvasta a Petar és Alekszejt, mely nagyon megtetszett neki. A darabot Gorkij Maxim utján eladtam egy színházi vállalatnak, de abban az időben nagyon kicsiny honoráriumot fizettek. A bolsevikiek az írókat általában nagyon rosszul fizették. Rövidesen azután menekülnöm kellett Oroszországból és már nem volt időm arra, hogy bevégyem a Petar és Alekszej oroszországi bemutatóját.

— Meg kell jegyezni, hogy a darabom nem tisztán a regény átdolgozása. A regényből mindössze csak a külsőségeket vettem át. A regényben Petar szerepe egészen negatív: a drámában nem. Én a színdarabban éppugy, mint a regényben nem szolgáltatok sem Petarnak, sem Alekszejnek igazat, hiszen ezt nem is lehetne megtenni, mert mindakét figura tragikus motívumokból van összetéve. Nem adhatok igazat Petarnak, akinek a lelki összetétele olyan, hogy el kell pusztítania a saját fiát is.

A Petar és Alekszejt Oroszországon kívül még sehohsem játszották. Más sorsa volt azonban Mereskovszky, egy másik darabjának az Első Pál cárnak, amelyet különösen Angliában adtak elő igen nagy sikerrel, sőt a darabot nemrégiben Olaszországban is bemutatták Mereskovszkynak azonban eddig a legnagyobb sikert elért darabja a Romantikusok. Ezt a darabot Oroszországban sok ezerszer adták elő és ebben a darabban a középpontjában Bakunin áll.

Mereskovszky erről a darabjáról így nyilatkozott: — A Romantikusok című darabom főhőse Bakunin. Ebben a darabban nagyon súlyos problémát érintek: Bakunin anarchista volt és tudvalevően az oroszországi anarchista iskolának a vetéséből sarjadt ki, későbbben Lenin is és vele a mai véres bolsevizmus. Bakunin és Necsajev, valamint Necsajev és Lenin között meg lehet találni a lelki rokonságot. Ezután aziránt érdek-

lődtünk a nagy orosz írónál, hogy melyik munkáját tartja a legértékesebbnek, amire kis gondolkodás után Mereskovszky így válaszolt:

— Nagyon nehéz erre válaszolni. Én a magam részéről a Három titok című munkámnak tulajdonítok igen nagy fontosságot, amely munkámnak eddig csak az első része jelent meg francia nyelven a Kelet titka címmel. Jelenleg ennek a munkának, a második részén dolgozom és francia nyelven a Nyugat titka címet fogom a könyvnek adni. A mű alcíme, Atlántida-Európa lesz. Ebben a munkámban az emberiség jövőjét nagyon szomorú színekkel festem, mert az a meggyőződésem, hogy az emberiségre még nagyon sötét és szomorú napok várnak. A Nyugat titka munkámon nagyon sokat dolgozom és ebben a művemben megjósolom, hogy Európára ugyanaz a sors vár, mint a mesebeli Atlantisz-szigetere, amely elsüllyedt a tengerben.

— Mondjon valamit mester a Napoleonról írt könyvéről? — kértük a nagy író.

— Ez a munka már sajtó alatt van — felelte Mereskovszky. — Orosz nyelven Prágában fogják kiadni, azonkívül a könyv német és angol fordítási jogát is megvették már. A franciákat nem nagyon érdekli ez a könyvem. Egy francia nacionalista lap a regényt folytatásos közlésekben ki akarta adni, azonban később meggondolta a dolgot. Különbözik a franciákat nagyon szeretem, mert nagyon közel állnak a lelkemhez. Napoleon már nagyon sok szerepet játszott a szépirodalomban. Tolstoj Napoleonról több helyen, mint olyan emberről emlékezik meg, akiben a nagy emberi tulajdonságok mellett sok korlátoltság is volt. Én ezt az álláspontot nem tudom osztani. Vannak emberek, akik bizonyos színeket nem tudnak érzékelni, ilyen volt ebben a kérdésben Tolstoj is. Nem tudta Napoleon alakját sohasem meglátni. Napoleon figurájának a megismerésénél magasabb európai színvonalra kell emelkedni és általános emberi szempontokat kell keresni.

— Azok az emberek, akik az életben sokat szenvedtek — mondotta kis szünet után elgondolkodva Mereskovszky — nem tudnak sírni. Napoleon sohasem panaszkodott és nagy események miatt nem voltak lelki szenvedései, csak kis dolgok hatották meg és ebben volt a lelki nagysága.

Ezzel az érdekes megállapítással vége is szakadt a beszélgetésnek.

Önvédelemből ölt

A temerini gyilkos gazdálkodó vallomása a vizsgálóbíró előtt

Novisadról jelentik: Dr. Novák Tomiszláv vizsgálóbíró szombaton hallgatta ki Zseli Mihály temerini gazdálkodót, aki — mint ismeretes — október 6-ikán agyonlőtte sógorát, Pásztor János temerini kereskedőt. A kihallgatás során Zseli önvédelemre hivatkozott.

— Nem érzem magam bűnösnek — mondotta Zseli. A gyilkosságot önvédelemből követtem el. Mult szombaton este egy politikai gyűlésre indultam, amikor apósom háza előtt találkoztam feleségemmel, aki Pásztorral beszélgetett. Pásztor behívott a házba, mert amiúnt mondta, fontos beszélni valója van velem. Amikor bementünk, Pásztor rámtámadt, hogy én vagyok az oka annak, hogy felesége elhagyta, majd kért, hogy nővéremet birjam rá, hogy térjen vissza hozzám. Én kijelentettem, hogy semminek sem vagyok az oka és hogy én örülnék legjobban, ha nővérem vele megértésben élne és megígértem, hogy mindent el fogok követni az életközösség visszaállítására érdekében. Amikor menni készültem, Pásztor azt mondta, hogy elkísér, mert utközben szeretne velem beszélni. Amikor Gráf József kocsmájára elé értünk, Pásztor hívott, hogy térjünk be egy pohár borra. Betértünk a vendéglőbe és én egy liter bort rendeltem. Beszélgetés közben Pásztor azt mondta nekem, hogy az ügyet még az este rendezni kell. Én erre kijelentettem, hogy tekintettel a késői időre, már nem tehetek semmit, hanem jöjjön másnap délután hozzánk, amikor én kibékítem nővéremmel. Ezután, mivel tizenegy óra felé járt az idő, hazafelé indultunk. Pásztor elkísért. Amikor a legközelebbi sarokhoz értünk, el akartam válni tőle, de ő erőszakkal haza akart kísérni. Látni, hogy elhatározását nem hajlandó megmásítani, nyugodtan hagytam, hogy a házig kíséreljen, itt azonban felszólítottam, hogy térjen vissza, mert be nem jöhet, majd kivettem a zsehből a kapukulcsot és kinyitva a kaput, beléptem az udvarra, ahova Pásztor is követett. Én hosszasan kérleltem, hogy menjen haza, de ő minden áron beszélni akart feleségével, viszont én elhatároztam, hogy semmi szin alatt sem fogom a házba beengedni, mert féltem az újabb botránytól. Amikor ezt közöltem vele, Pásztor egy lépéssel hátrált, majd ökölbesorított kezét felemelve, kijelentette, hogy leüt, ha feltartóztatom. A másik kezével valamit keresett a zsebében, mi alatt mind közelebb jött hozzám. Én azt hittem, hogy Pásztor a revolverét akarja kivenni, mert többször megfenyegetett, hogy agyonlő, hirtelen kirántottam revolveremet és mielőtt Pásztor hozzám érhetett volna, néhány lövést adtam le rá, majd kimenekültem az utcára. Ekkor voltam csak tudatában annak, hogy sógoromat agyonlőttem. Anélkül, hogy visszamentem volna a házba, hogy megnézzem, mi van sógorommal, egyenesen a csendőrségre mentem és elmondtam a történeteket.

Megindult a harc a Földközi-tenger hegemoniájáért

Egyre nő a feszültség Franciaország és Olaszország között

Párisból jelentik: A párisi sajtó élénken foglalkozik az olasz jegyzékkel és Franciaország és Olaszország tengeri egyenjogúsításának kérdésével.

A féléves *Petit Parisien* ünnepélyesen kijelenti, hogy

Franciaország semmiesetre sem teljesítheti Olaszország követeléseit, mert tengeri érdekei sokkal nagyobb flottát követelnek, mint Olaszország érdekei és Franciaországban egyetlen ember sincs, aki beleegyeznék Olaszország Földközi tengeri hegemoniájába.

Az *Echo de Paris* szerint Olaszország eddigi balkáni politikájával ugyan azt mutatta, hogy nem igen hajlik meg az angol-francia antant előtt, de ez alkalommal Franciaország és Anglia számos olyan nyomós politikai eszközzel rendelkezik, amely Olaszországot

visszakozásra kényszerítheti.

Mihez kezdene Olaszország például, ha flottamagartartása komoly következményekkel járna az osztrák-német csatlakozás kérdésében?

Olaszországnak csaknek létevéde, hogy Ausztria ne csatlakozzék Németországhoz s ebben a kérdésben föltétlenül számít Anglia támogatására. De ha túlzott flottaigényei miatt szembe kerül Angliával, akkor bizonyos, hogy Anglia nem fog többé oly ridegen elzárkózni a csatlakozás elől, mint eddig tette. A francia-angol antant ugyanis napról-napra jobban közeledik Németország felé, amit a rajnai megszállás enyhítése és számos más politikai tény bizonyít, s ha egyszer Franciaország és Anglia meggyőződnek Németország jóakaratóiról, akkor a csatlakozást Olaszország egyedül sohasem tudná megátolni.

Látogatás a halott Habsburgoknál

A bécsi császársirok

Egyes neves tudósok költséget és fáradságot nem kímélve elindulnak messze Egyiptomba vagy a Góbi sivatagba hogy ott császár-sirokat fedezzenek fel. Én megspóroltam a nagy utat: Bécs város kellős közepén sikerült ráakadnom a császár-sirokra. Mindössze egy kiugró tábla árulja el a helynek gyászos mívoltát. Az épület talán egy koporsóhoz hasonló szekrény, amely azonban nem koporsó. A szekrénybe a bécsi mentőegyesület egy hordágya van bezárva, amint azt a felírás elárulja: »hordágy mindenki számára«. A hordágnak demokratikus rendeltetése egyenesen meglepő a hatalmas császár-sirok pihenő helyének közelében. A falon ezenkívül egy szepirastanár (számos elismerő levél) reklámtáblája, ami szintén nem látszik nagy okozati összefüggésben lenni azzal, ami a falon belül van.

A falon bővül van a *Kapucinus atyák kolostora*, a kapucinusok kápolnájával és alattuk a Habsburgok családi sírboltja.

A falon túl: a halál. A falon innen a jeles szepiró professzor reklámja és egy gyümölcsárú asszony standja, ahonnan hamvas őszibarack és aranyárga alma mosolyog rád...

Menjünk és látgassuk meg a hős kriptát, ahol hatalmas szarkofágokban hajdani félelmetes császárok kegyesszívű császárnők, dicsőséges hadvezérek, botdoggalan főhercegnők alusszák csöndes álmaikat. A kriptá hűvössége mellett a történelem szele is megüti az embert. Nem egy lakója ennek a pincének csinált történelmet, mielőtt művésziesen díszes koporsójában megágyaztak neki. Egyes koporsók díszűl szolgáló halálfejeken is ott terpeszkedik a korona. Itt a halál is megvan koronázva. Joggal, merthogy a halál minden császár között is a leghatalmasabb császár és neki csak csontujjával egyet kellett intenie és a többi császár ellenkezés nélkül engedelmeskedik parancsainak.

A külvilágra egyetlen egy táblácska emlékeztet ezzel a felirattal:

Óvakodjunk a zsebtolvajoktól!

Határozottan jól alkalmazták a figyelmeztetést ezen a helyen. Mert micsoda nagy szomorúság volna, ha az erszényemet egy vakmerő tolvaj kiemelné zseemből, miközben én áhitattal bámolom Mária Terézia és férje közös szarkofágját. Micsoda szomorúság híramlana a derék kapucinus atyára, aki a halott nagyságokat a látogatóknak bemutatja és a körséta után némi csekély adományokért nyújtja a tenyerét. Képtelen volnék megjutalmazni, ha egy zsebmetsző nem törődne a kegyelettel, engem kifosztana. És végül milyen szomorú volna maga a zsebmetsző, aki az én erszényemet zsákmányolná. De miért csak zsebmetszőktől óvakodjunk? Egy táblát kellett volna még kiakasztani ezzel a szöveggel:

Szivhüvelytolvajoktól óvakodjunk!

I. József császár nejének, Amália Vilhelmina császárnőnek szívét ugyanis szinaranyból készült hüvelybe tették, amely arany szivhüvelyt a tizenharmadik században kétszer egymásután ellopták. Végül harmadszor rézből csináltattak egy urnát Amália Vilhelmina szívének.

A császári sírboltban jelenleg 138 lakója van, akik — ahogy a kapucinus atyák által kiadott katalógus mondja — itt várják be a feltámadás napját. Tizenkét császár és tizenöt császárné akad közöttük, amíg két császárnénak csak a szive van itt, amely körülmény a feltámadáskor bizonyos nehézségeket fog támasztani. Mária Terézia császárnő még életében készítette el

koporsóját, az övé legpompásabb, legfejedelmibb az egész sírboltban. A császárnő férjével közös szarkofágban pihen. És a feltámadás napján egy 35 mézsás sulyu koporsófedelét kell majd felemelniük együttes erővel, viribus unitis. A császárnő nagyon szerette férjét, Lotharingiai Ferencet, a bizonyíték: a tizenhat gyerek, akik az egy tragikus sorsu Mária Antoniette francia királynő kivételével, akit Frankhonban lefejeztek, mind a szülők körül csoportosulnak. A császárnő nagyon szerette Ferencet, aki pedig őt megsalta, szeretőket tartott és mint kiderült, hadseregszállítója volt Nagy Frigyesnek, Mária Terézia nagy ellenségének. Egyszer a császárnő rajtakapta a kikapós férjét, aki éppen Radolovic tábornok Annarose leányával tartott fönn gálans viszonyt, amely viszonyból egy kis gyermek is született. Annarose térdre vetette magát a császárnő előtt, aki megelégedett azzal, hogy a szép riválisa száműzessék Horvátországba, ellenben a kisgyerek nevelését magára vállalta. Amikor Ferenc meghalt, Mária Terézia zokogva mondta Auersberg hercegnőnek, aki szintén nem tudott ellentállni a szép Ferencnek: — Oh milyen sokat veszítettünk mi el Vali. Az özvegy császárnő hetenként háromszor látogatta meg a férjét a sírboltban. Amikor nehezére esett a járás, liftet építtetett a sírboltba. Egyszerben a lift háromszor megakadt, amit Mária Terézia rossz omennek velt:

— A sírbolt nem ereszt — mondotta — és három nap mulva meghalt.

Egyetlen egy polgári egyén tagja van az itt nyugvó előkelő társaságnak. Tuilos grófné, Mária Terézia nevelőnője, akihez Mária Terézia annyira ragaszkodott, hogy a halálban sem akart tőle megváltni.

II. József, a kalapos király, egyszerű sima ezüst koporsóban álmodik reformjairól. A tőle jobbra levő helyen I. Ferenc császár rendezkedett be négy nevelő és leányával, özvegy Bonaparte Napoleonéval. Mária-Luizáról a kapucinusok feljegyzik, hogy a haza iránti kötelességet előbbre helyezte, mint a személyes ellenszenvét. Feleségül ment a parvenühöz, mert a haza érdeke így parancsolta. Itt találkoztam a Sasfiókkal, Reichstadt tragikus herceggel, akiről az a hír járja, hogy a Schönbrunni udvarban megmérgezték. Miksa mexikói császár, akit meggyilkoltak a mexikói ferradalmárok, szintén hazatért övéhez. A főhercegnők közül a legjobban sajnálok azt a tizenkilencéves főhercegnőt, akinek cigarettázás közben ruhája tüzet fogott és tüzhalt halt. Oh miért nem tudott vigyázni? Ferenc Józsefnek és szűkebb családjának külön lakosztálya van, amely fehér márványfalakból épült. Ferenc József építtette magának. Itt nyugszik: Erzsébet királynő, akinek szívét az anarchista tör járta át. És Rudolf, a legendás királyfi, aki a szép Vecsera baroneszért lett öngyilkos.

Eszembe jut az egykoru magyar népdal:

Megállj Rudolf, megállj
Miért ölted meg tenenmagadat
Nem sajnáltad, de nem sajnáltad
Szegény kopasz apádat?

Szegény Ferenc József, mindent megfontoltunk és mindent megdöntünk. A császár utolsó lakója, Eugen Xetterl most írta meg emlékiratait, amelyben felfedi, hogy a Habsburg familia nem akart Ferenc Józsefnek érekeposorsót csináltatni. A kapucinusok hiába kérték az érekeposorsót és végül Schrott Katalin közbenjárására sikerült Ferenc Józsefnek egy érekeposorsót kiverekedni. Sic transit gloria mundi.

A kapucinus pater ama kívánságának adott kifejezést, hogy vajha Károly, az utolsó Habsburg császár is mielőbb ősei között pihenhetne. A kapucinu-

*helyesen
subyt*

arra, hogy milyen kályha van lakásában. Ezért legyen csak fatüzelésű, légfűtéses, folytonzó

Zephir-kályhát

10 kg. fával **fűt egy szobát** 24 órán át

Ingyen árjegyzéket bérmentve küld

„Zephir”-kályhagyár, Subotica

Kapható mindenütt!

Óvakodjunk a silány utánzatoktól!

sok ugyanis nagyon rendszeretők és szeretnék, hogy az összes Habsburgok együtt lennének. A sírboltban egyébként a legteljesebb rend uralkodik. A régi traktusokban külön oldalon vannak az urak és külön a hölgyek. Csak az egyik kamarában, amelyet úgy neveznek, hogy angyalsírbolt, állnak egymás hegyénhátán a koporsók. Az angyal-sírbolt a nevet onnan nyerte, mert jobbára még megsem keresztelt főhercegek és főhercegnők kaptak itt helyet. Éretlen és életképtelen kis gyümölcssei a Habsburg-fának.

Egy órai sírok közti meghatódott séta után újból jölesett a napvilágra kerülni. Azonnal egy almát vásároltam a gyümölcsárú asszonytól. Egy almát, amely körülbelül akkora lehetett, mint az ország almája, amelyet az egyik koporsó fedelén láttam. Azt hiszem: drágább volt.

Eos

Halálos játék a diákpisztollyal

A bíróság négy hónapi fogházra ítelt egy bajmoki szabósegédet, aki agyonlőtte barátját

A szuboticei törvényszéken szombaton tárgyalta Györgyevics Jován törvényszéki bíró büntetőtanácsa Baacsics Márkó bajmoki szabósegéd bűnügyét, akit az ügyészség gondatlanságból okozott emberöléssel vádolt.

A szabadlábon lévő vádlott mankóval biccegett a terembe, mert az egyik lábára béna. Az elnök engedélyt adott a vádlottnak, hogy ülve tegye meg a vallomását. Baacsics leült a vádlottak padjára, a mankóját maga mellé támasztotta és halk hangon tette meg vallomását. Beismerte, hogy barátját, Sztanics Simét akarata ellenére, véletlenségből lelőtte, aminek következtében az meghalt. Az eset úgy történt, hogy ez év április 30-ikán délután négy órakor a vádlott, továbbá Beslics Franjo, Margetics Jócó, Zvekán Márkó és Sztanics Sime együtt ültek az uccán Baacsics apjának szatócsüzele előtt. Az öt fiatalember, akik a legjobb barátságban voltak, beszélgettek, tréfálkoztak és a legjobb hangulaban töltötték az időt. Közben a vádlott elővett a zsebéből egy kis pisztolyt, amit ő állandóan diákpisztollynak nevezett vallomásában.

— Ezzel a kis pisztollyal játszottam — mondotta a vádlott — és felhúztam a pisztoly ravaszát. Így tartottam a kezemben, amikor egyszerre elcsattant a ravasz, a pisztoly elsült és a golyó beforódott Sztanics Sime hasába. Mikor a lövés történt, csak háromman voltunk ott, én, Sztanics és gondolom Beslics. Sztanicsot megoperálták, de harmadnap elvérzés következtében meghalt.

A bíróság a vádlott után az elhalt Sztanics édesanyját, özvegy Sztanics Istvánnét hallgatta ki, aki magáról az esetről nem tudott semmit. Utána kihallgatták Beslics Franjót, aki a vádlott előadásával megegyezően ismertette az esetet. Kihallgatták még Margetics Jócót és Zvekán Márkót, akik arról tettek vallomást, hogy Sztanics és Baacsics között semmiféle összeszólalkozás és civakodás nem volt.

A bíróság ezután meghozta az ítéletet, amely szerint a vádlottat bűnösnek mondotta ki gondatlanságból okozott emberölés vétségében és négyhavi fogházra, valamint az áldozat édesanyja részére három ezer dinár temetési költség megtérítésére ítélte. Miután sem az ügyész, sem az elítelt nem felebbeztek, az ítélet jogerőre emelkedett.

Zita exkirálynét beperelte a promontori zsidó hitközség

A Ferenc József által ajándékozott templomtelket követelik az exkirálynétól

Budapestről jelentik: Szokatlanul érdekes pert fog tárgyalni a napokban a budapesti törvényszék. Vádoltja az ügynek Zita volt magyar királyné, a vádló pedig a promontori zsidó hitközség. A nem mindennapi pör előzményei a következők:

Még a béke éveiben történt, hogy a promontori zsidó hitközség küldöttséget menesztett I. Ferenc Józsefhez és telket kért tőle templomépítési célra. A király teljesítette a kérelmet és így annál nagyobb volt a promontori zsidók meglepetése, amikor nem sokkal az ajándékozás után átiratot kaptak a kabinetirodától, amely azt közölte velük, hogy a királyi ajándék tévedésen alapul, mivel a szóbanforgó telket már régebben elajándékozták. Erre a promontori zsidó hitközség újabb deputációt menesztett I. Ferenc Józsefhez és egy másik telket kért tőle. A király ismét tel-

jesítette a kérelmet, de a promontori zsidók ezuttal se jutottak telekhez, mert most meg arról volt szó, hogy a kérdéses telket a Mária Immaculata-asszony kongregációnak ajándékozták oda. Közben kitört a világháború és az egész telek-ügy feledésbe ment.

Nemrégiben azonban a promontori zsidó hitközségnek eszébe jutott Ferenc József régi ígérete és Zita exkirálynéhoz, mint Ferenc József jogutódjához fordult. Az exkirályné gróf Hunyadi főudvarmester által azt válaszolta, hogy nem jogutódja I. Ferenc Józsefnek és már csak azért sem rendelkezhetik a szóbanforgó telek felett, mert azt időközben eladták. Így aztán a promontori hitközség peres utra terelte a dolgot. A pör kimenetelére elő nagy érdeklődéssel tekintenek Magyarországon.

A román trónbeszéd megemlékezik az új kisebbségi statutumokról

A kölcsön megkötése után távozik a Brătianu-kormány

Bukarestből jelentik: Bár az október 15-iki dátum még mindig problematikus, a kormány megtette az előkészületeket a parlament megnyitására. Ezzel hozzák kapcsolatba Brătianu Vintilának a régensztanács előtt történt megjelenését is. A trónbeszédet Duca belügyminiszter szövegezte és az igen hosszú lesz, amennyiben számos törvényjavaslatot fog felszólítani, amelyeknek megszavazása az ülészakra hárul.

A trónbeszéd meg fogja említeni a kisebbségre vonatkozó statutumokat.

A hosszú trónbeszédet politikai körökben úgy fogják fel, mint az ellenzék megfélemlítésére irányuló lépést, amennyiben

a trónbeszéd révén akarják elhíttetni az ellenzékkel, hogy a kormány nem távozik és a kitűzött törvényjavaslatokat meg is szavaztatja.

Ellenzéki körökben viszont úgy tudják, hogy a kölcsöntárgyalások elhúzódása miatt Brătianu Vintila november elsejére fogja a parlament megnyitását elhalasztását kérni. Brătianu Vintila egyébként a régensztanácsnak bejelentette, hogy a kölcsönt elvben megkötötték.

Politikai körökben nagy feltűnést keltett a *Dimi* című politikai cikke, amely szerint egy Averescu-kormány esélye zéróra estek le. Legfeljebb arról lehet szó, hogy

a néppárt egy-két miniszterrel részt vesz egy olyan koncentrációs kormány megalakításában,

amelyben a nemzeti-parasztpártnak lesz határozott többsége.

A liberális kormány még két kérdést akar elintézni, a kölcsön megkötését s a jövő évi költségvetés megszavazását.

Újabb bukaresti jelentés szerint a jövő hét kritikus hete lesz a román politikának. Maniu Gyula 15-re hívta össze Bukarestbe a nemzeti parasztpárt nagygyűlését és most jelent meg a Monitorul Oficial legújabb száma, amelyben királyi dekrétum ugyancsak október 15-ére hívja össze a parlament mindkét házát. A képviselőház megnyitását, amint a román lap közli, a trónbeszédet — minden szállongó hír megcáfolására — Miklós herceg fogja felolvasni.

Igen érdekesen nyilatkozott Maniu Gyula terveiről.

— Másodszor már nem küldöm haza Gyula-lehérvárról a paraszttömegeket... — mondta az újságíróknak, akik fölkeresték.

— A kormány — folytatta Maniu Gyula — nemcsak az országot vezeti félre, hanem a régensztanácsot is, mert

az állítólagos huszmillió dolláros kölcsönelőlegből egyetlen cent sem igaz.

Az igazság az, hogy kölcsön helyett szegényt hoz a kormány az ország fejére, mert ajtóról-ajtóra kopogtat kölcsönért és végeredményben sehol sem állnak vele szóba.

A tiz arany szabály

1. Csak Elida Shampooot veszek	6. Az utolsó öblögető vízbe egy fél citrom levét teszem (szőkénél különösen ajánlatos)
2. Félcsomagot veszek, mert az az a legjobb és legolcsóbb	7. A haját gondosan megszáritom
3. A port meleg vízben főzöm és meleg vizet öntök hozzá	8. Könnyedén és mégis erősen fésülöm
4. Ezzel a haját alaposan megmosom és erősen megm szirozom a fejéből	9. Most biztosan tudom, hogy a hajam selyempuha és laza lesz
5. Gondosan lemosom a habot meleg vízzel	10. Legközelebb Elida Shampooot veszek

Egy csomagocskára két fejmosásra

ELIDA SHAMPOO

Őrt, aki futva jött a harctérre és az ő segítségével sikerült az iratokat dr. Todorovicstól és Gyorgyevicsstól visszaszerezni és mindkettőt a szövetség iróda-helyiségéből eltávolítani. Skorics igazgató magánlaksértés és könnyű testi sértés miatt feljelentést tett támadói ellen.

A szövetség noviszadi tagjai körében nagy elkeseredést keltett a beogradi küldöttek viselkedése és október 18-ra rendkívüli közgyűlést hívtak egybe, amelyen további magatartásuk ügyében határozni fogtak. A rendkívüli közgyűlésen érélyes intézkedéseket akarnak tenni, hogy a beogradi főszövetség most már haladéktalanul adja vissza az 1923-ban átvett tizenkétmillió dinárnyi vagyont.

Véres verekedés a noviszadi földművelői szövetség irodájában

A beogradi főszövetség delegátusai erőszakkal akarták elvenni az irattárat a noviszadi szövetség igazgatójától

Noviszadról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt a vajdasági és szerémi földművelői szövetségek Noviszadon együttes ülést tartottak és azon elhatározták, hogy szakítanak a beogradi főszövetséggel és a szövetségeket visszacsatolják a régi zagrebi szövetséghez, amely a beogradi fő szövetség megalakulása alkalmával megszűnt, de újra életre kelt. A gyűlésen résztvevő földművelői szövetségek felszólították a beogradi főszövetséget, hogy a zagrebi szövetségtől, annak megszűnése alkalmával átvett tizenkétmillió dinárt kitevő vagyont bozsásá ismét az új főszövetség rendelkezésére. Erről a beogradi főszövetség hallani sem akart és mindenképpen meg akarta akadályozni a prékói szövetségeket elszakadását.

A beogradi főszövetség röviddel utóbb Noviszadon újabb ülést hívott egybe, amelyen meg akarta kísérelni, hogy az elszakadást megakadályozza. Ez az ülés azonban botrányba fullt, úgyhogy azóta minden úgy maradt, amint azt a vajdasági és szerémi szövetségek elhatározták. A beogradi főszövetség ekkor dílamellenes cselekedetnek minősítette a prékóiak elszakadási szándékát és az illetékes hatóságoknál mindent elkövetett, hogy ezt a tervet meghiúsítsák.

Skorics Iván, a beogradi főszövetség noviszadi fiókjának igazgatója csatlakozott az elszakadási mozgalomhoz, amiért is lemondott a beogradi főszövetségben viselt tisztségéről, egyben felkérte a beogradi főszövetséget, hogy küldjön ki mielőbb bizottságot, amely tőle az irattárat és az általa kezelt pénzeket szabályszerűleg átvesszi. A beogradi főszövetség nem válaszolt Skorics Iván sürgetésére, mire ez az egész vagyont és irattárat átadta az újonnan megalakított főszövetségnek és erről átiratilag értesítette a beogradi főszövetséget.

Az új főszövetség azóta zavartalanul működött egész esztendőig, amikor váratlanul Noviszadra érkezett dr. Todorovic Pavle, a beogradi főszövetség

ügyésze és Gyorgyevics Vojin, a főszövetség igazgatója, akik megjelentek az új főszövetség noviszadi helyiségeiben és hivatkozással Skoricsnak több hónap előtti bejelentésére, kérték az irattár és a vagyon átadását. Skorics kijelentette, hogy a felszólításnak most már nem tehet eleget, mert az irattárat és a vagyont közben átadta az új főszövetségnek. Skorics hangsúlyozta, hogy a vagyonra különben sem tarthatnak igényt, mert az automatikusan átment az új főszövetség tulajdonába, mert a beogradi főszövetséghez tartozó szövetségeket elszakadtak és új főszövetséget alakítottak. A meglévő vagyon pedig ezeké a szövetségeké volt és a beogradi főszövetség semmivel sem járult ezen vagyonhoz, azt soha nem segítette és nem támogatta.

Dr. Todorovic Pavle főszövetségi ügyész erre indulatosan éleshangú támadást intézett Skorics ellen és megveréssel fenyegette, ha az irattárat azonnal át nem adja neki, majd kérte Skoricsot, hogy az irattárat meghatalmazást, amelynek alapján az irattárat és a vagyont az új főszövetségnek adta át.

Skorics Iván mitsem sejtve kinyitotta a páncélszekrényt, amelyben az irásos meghatalmazás el volt helyezve és egy egész iratcsomót kivéve, kikutatja a meghatalmazás után. Dr. Todorovic Pavle és Gyorgyevics Vojin ekkor rávetették magukat Skoricsra és erőszakkal tépték ki a kezéből az iratcsomót. Skorics ellentállt, mire dulakodás támadt, közben felfordították az iratcsomagokat, székeket és a szövetségi iroda harctérhez hasonlított. Az iratok hol Skoricsnál, hol a beogradiaknál voltak. Skorics az egyenlőtlen harcban és dulakodásban több könnyebb sebesülést is szenvedett.

A dulakodás zajára a szomszédos irodákban levő tisztviselők is figyelmesek lettek és a veszélyben levő Skorics Iván igazgató segítségére siettek, míg mások lefutottak az utcára és értesítették az ott őrtálló rend-

Kifosztották a beogradi orosz templomot

A betörők felfeszítették és kifosztották az összes perselyeket

Beogradból jelentik: Vakmerő betörés történt szombatra virradó éjszaka Beogradban. Ismeretlen tettesek behatoltak a Takovszka utcában levő orosz templom épületébe és onnan elrabolták azokat a perselyeket, amelyekben a hívők jótékony adományait őrizték. A betörő a templomnak az udvarra nyíló ajtájan keresztül jutott be a templomba, bement a sekrestyébe és átkulcsos felnyitotta azt az ércládát, amelyben ötezer dinár egyházi pénz volt. A betörő ezután sorra felfeszítette az összes perselyeket és azoknak tartalmát magához véve elmenekült.

A templomban felhalmozott értékes kegyzserekekhez nem nyúlt hozzá az éjszakai látogató. A vakmerő betörést másnap reggel fedezték csak fel és nyomtan jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan hivatalos bizottság szállt ki a templomba a helyszíni vizsgálat megejtése céljából. A rendőrség megállapította, hogy a betörő, aki a helyi viszonyokkal ismerős személy lehetett, rendes kulccsal nyitotta fel a templomnak az udvarra nyíló kis ajtáját. Érdekes, hogy a beogradi orosz templomba néhány hónappal ezelőtt hasonló körülmények között elkövettek már egy betörést, amelynek tettesét mindeddig nem sikerült kézrekeríteni. A betörők az első alkalommal is a perselyeket fészítették fel és onnan tekintélyes összegű készpénzt zsákmányoltak. A rendőrségnek az a feltevése, hogy mindkét bűntettet egy és ugyanaz a személy követte el és ezért a nyomozást ebben az irányban folytatják.

Tiltott fegyverviselésért ítélték el a bécsi töltőtoll-királyt

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Winkler Ernő beszámíthatatlan

Bécsből jelentik: A reklámjairól hírhedt bécsi töltőtollkirály ügyének első tárgyalásán elrendelték, hogy Winkler a folytatódó tárgyalásra hozza magával azt a két lányt is, akit a raxi kettős öngyilkosság komédiájának eljátszására szerződtek.

Winkler a tárgyaláson pontos időben megjelent a két csinos, fiatal leánnyal, akik közül az egyik árusítónő, a másik pedig varrónő. Mind a ketten azért mentek lépre, mert szerettek volna filmszínésznők lenni és Winkler Ernő elhitette velük, hogy a Raxon egy sikeresnek ígérkező filmdarab hatásos jelenetét fogják próbálni.

A bíró kérdésére mind a két lány azt felelte, hogy eszük ágában sem volt öngyilkosságot elkövetni, már régen szerettek volna a filmszínésznői pályára lépni és elhitték Winkler Ernőnek, hogy filmszínésznökké teszi őket, ha a próba sikerül a Raxon.

Miután a Rax-komédia előzményeit és körülményeit tisztázta a bíróság, sorra került az egykori töltőtollkirálynak egy régebbi kihágása, amelyet a bécsi állami Operaházban legutóljára rendezett redoutbál idején követett el. Akkor névtelen levélben figyelmeztette a rendőrséget, hogy *revolverrel megy el a fényes mulatságra és mikor legjavában tognak táncolni, többször elsüti fegyverét a levegőbe, hogy a léha mulatozókat megrémítse.* Az őrszemes rendőrök az Opera bejáratánál résen voltak és mert biztosra vették, hogy a töltőtollkirály reklámjáról van szó, a köztük kiosztott fénykép után felismerték az előcsarnokban, megmotozták és tényleg töltött revolvert találtak nála. A bíró a bécsi törvényszéki orvosok szakvéleményéből megállapította, hogy az orvosi vizsgálat Winkler Ernőt nem találta épelméjűnek.

A bizonyítási eljárás befejezése után az ügyész tartotta meg vádbeszédét és példás büntetést kért. A bíróság azonban a *hatóság félrevezetésének és a testi épség veszélyeztetésének vádjai alól felmentette a töltőtollkirályt, csupán a fegyverviselési tilalom megszegése miatt ítélte el 48 óra elzárásra, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett és szabadlábra helyezte Winkler Ernőt, azzal a megokolással, hogy a törvényszéki orvosok véleménye szerint nem beszámítható.*

A halott papok zsarolója

Edgar Wallace érdekes cikke a zsarolók módszeréről

A legolvasottabb detektívregények szerzője ma Edgar Wallace. Saját állítása szerint, mielőtt megírta volna első regényét, beható tanulmányokat folytatott a gonosztevők világában és még ma is folytatja ezeket a tanulmányokat. Bőséges alkalma volt ezekre a tanulmányokra, amikor nagy londoni lapok tudósítója volt, még regényírói pályafutásának megkezdése előtt. Még most is ír érdekes cikkeket a lapokba, így legutóbb nagy feltűnést keltett az a cikksorozata, amelyet legutóbb a *Morning Post*-ba írt és amelyben a gonosztevők különböző típusairól és azoknak tevékenységéről mond el érdekes dolgokat. Különösen érdekes az a zsarolási eset, amely nem is olyan rég történt Angliában.

A gazember egy elcsapott pap volt, akit szélhámosossági miatt kőösítettek ki a papi rendből. A volt pap egy nagyvárosban telepedett le és üzletet nyitott, amelynek kirakatát megtöltötte vaskos egyházi, liturgiái és más hasonló könyvekkel. Egy szép napon a járőrelők zárva találták az üzletet, amelynek tulajdonosát a rendőrség letartóztatta. Senki sem tudta, hogy a tiszteletreméltó külsejű férfi, aki szent iratokat árusított, mit követett el? A könyvkereskedő mintegy ötven londoni és vidéki angol lap előfizetője volt és állandóan figyelemmel kísérte, hogy melyik angol pap halt meg. A haláleset után néhány nappal aztán az illető pap végrendeleti végrehajtójának számlát küldött szállított könyvekről. Sokszor azonnal kifizették az ilyen számlákat, néha azonban a szállított könyvek részletes felsorolását kérték és ilyenkor a könyvkereskedő szolgált is »pontos listával.« Ezt a listát az elhalt pap hozzátartozói sohasem mutatták meg senkinek, mert nem jámbor, vallásos művek voltak rajta felsorolva, hanem a legobszcurabb fércmunkák. A könyvkereskedő egy kísérő levélben azzal fenyegetőzött, hogy az ügyet nyilvánosságra fogja hozni, ha nem fizetik ki a könyveket azonnal és ezért az érdekeltek sietve »rendezték a számlát«, csak hogy elkerüljék a botrányt. Egyszer azonban a könyvkereskedő mégis rajta vesztett. Egész különös módon került csapdába. Walesben meghalt egy pap. A jámbor könyvkereskedő azonnal számlát küldött a végrendelet végrehajtójának és miután az elhalt pap nagyon gazdag ember hírében állt, a zsaroló jó hosszú számlát állított össze. A számla magas összege arra ösztönözte a végrendelet végrehajtóját, hogy a szállított könyvek részletes felsorolását kérje, mire csakhamar megérkezett a förtelmes ponyvaregényeket

tartalmazó lista. Néhány nappal később a könyvkereskedőt letartóztatták, mert az elhunyt pap már husz éve vak volt és nem olvasott könyveket.

A legtöbb zsarolást — Wallace szerint — az Egyesült Államokban követik el. Magában Newyorkban évenként egymillió dollárra rug az az összeg, amit zsarolnak. A legérdekesebb, hogy magát Edgar Wallacet is megzsarolták egyszer. Egy ismert ékszer-tolvaj volt Wallacenál látogatóban, amikor bejelentettek egy ausztráliai újságíró, aki interjút akart csinálni a híres regényíróval. Az ékszer-tolvaj eltávozott és Wallace elmondotta az újságírónak, hogy

akit távozni látott, az egy ismert ékszer-tolvaj. Az interjuban, amely néhány nap múlva az ausztráliai lapban megjelent, szó volt az ékszer-tolvajról is. Nemsokára Wallace levelet kapott a tolvajtól, aki pénzt követelt, mert általa az interjú érdekesebb volt. Egyben megfenyegette az író, hogy súlyos kellemetlenségei lesznek, ha nem fizet, mert hiszen a rendőrségnek gyanus lesz, hogy tolvajokat fogad a lakásán. Wallace — legalább így állítja — nem felelt a levélre, lehet azonban, hogy csak szegényli bevallani, hogy fizetett, mintha nem is híres detektívregények írója lenne.

Lloyd George a világbéke veszélyeztetésével vádolja az angol kormányt

A liberális vezér éles támadása az angol-francia flottaegyezmény ellen

Londonból jelentik: Lloyd George nagy beszédével péntek este befejeződött a liberális párt jarmouthi kongresszusa. Lloyd George a bepolitikai kérdések után a külpolitikai kérdésekre tért át és szokatlanul éles támadást intézett a konzervatív kormány ellen, hangsúlyozva, hogy most már nem kell kimélni a külügyminiszter személyét, hiszen Chamberlain már teljesen felépült. A beszéd központjában a béke és a lefegyverzés kérdése állt.

Lloyd George szemére vetette az angol kormánynak, hogy könnyelműen kockára tette a világbékét.

Azzal, hogy a Rajna-tartomány még mindig idegen megszállás alatt áll, Anglia szent kötelezettséget sértett meg — mondotta Lloyd George — amelyet Németországgal szemben vállalt, azzal a Németországgal szemben, amely a békeszerződést a legpontosabban betartotta.

A konzervatív kormány politikájának legsötétebb pontja az angol-francia flottaegyezmény. Örültség már az is, hogy Anglia összeveszett Olaszor-

szággal, de nincs szó, amely megbélyegezze azt az eljárást, hogy

Anglia Amerikával is szembefordult, amivel az esztelenség csimborasszójának ormára érkezett.

A flottaegyezmény alapján Franciaország a La Manche-csatornát tetszése szerint eláraszthatja tengeralattjárókkal és a szárazföldön is olyan hatalmas tartalékhadserget tarthat fenn, mely

lehetetlenné teszi Európa és a világ békéjét.

Az angol-francia flottaegyezmény megcsufolása a lorcarnói szerződéseknek.

Az egész leszerelés csak komédia és csalás

— mondotta végül Lloyd George — mert ha valahol leszerelési konferenciára ülnek össze a hatalmak, azt a szót, hogy leszerelés, még kiejteni sem merik.

Konzervatívparti körök szerint Lloyd George ezt a beszédet már a küszöbön álló választási harc hevében mondotta és így annak nem tulajdonítanak nagyobb fontosságot.

A Graf Zeppelint vasárnap délre várják Lakehurstbe

A léghajó szombaton délután a Bermuda szigetek közelében volt

Newyorkból jelentik: Az amerikai rádióállomások szombaton középeurópai időszámítás szerint reggel nyolc óra harminc perckor érintkezést találtak a Graf Zeppelinnel és Eckener megadta azt a helyzetet, amelyben akkor a léghajó volt. Eszerint a léghajó ekkor az északi szélesség harminckettedik és a nyugati hosszúság harminchatodik fokánál volt. Így a Graf Zeppelint reggel féluton volt a Bermuda-szigetek és az Azori-szigetecsoport között.

A léghajónak innen még ezernyolcszáz mérföldnyi utat kellett megtenni a Bermuda-szigetekig, ahova estére várták.

A léghajó a start óta szombat reggelig három-ezerháromszáz mérföldet tett meg.

A Bermuda-szigetek világítótoronyainak őrei utasítást kaptak az amerikai tengerészeti hatóságoktól, hogy a sötétség beállta után figyeljék a láthatárt és rögtön jelentsék a newyorki rádióállomásnak, ha a léghajó feltűnik.

A Bermuda-szigetek körül az időjárás jó, a barometer emelkedik, gyenge északnyugati szél fúul és alig van néhány felhő.

Lakehurstban már lázasan készülődnek a Graf Zeppelint fogadtatására.

Vasárnap délre várják Lakehurstba a Graf Zeppelint.

Tucatjával rakják le az új kábelvezetékeket és telefonvonalakat, mert minden nagyobb újságvállalat saját vonalát rakta le, hogy minél gyorsabban tájékoztathassa olvasóit a léghajó érkezéséről. A léghajó-csarnokban száz munkás dolgozik a berendezés átalakításán. A csarnok felét a Los-Angeles és két kisebb amerikai léghajó foglalja le, másik felét pedig fogadóhelyiséggé alakítják. Tapétákat huznak, csillárokat szerelnek fel és a csarnoknak ezt a részét most parkettázzák, úgyhogy valóságos bálteremszerű helyiségben fog végbemenni a Graf Zeppelint léghajó fogadtatása.

A crnjai dobrovoljácok ötszáz tagu küldöttséget menesztettek Beogradba

Popovics Dáka agrárminiszter nem hajlandó újból felosztani a Csekonics-birtokot

Beogradból jelentik: A szerpszcacrnjai és novacrnjai agrárreform kérdése szombaton ismét felkeltette a beogradi politikai körök érdeklődését, minthogy közel ötszázfőnyi küldöttség érkezett Beogradba, hogy ismét újabb megoldást találjanak a Vojvoda Sztipa telepí földosztás kérdésében. A crnjai dobrovoljácok először a parlament épületébe mentek, ahol Davidovics Ljubát, a demokrata párt elnökét keresték fel. Davidovics meghallgatta a deputációt és megbízta Makszimovics Dusan képviselőt, hogy a kérdést tanulmányozza és intervenáljon az agrárreformminiszteriumban. Makszimovics Vujics Dimitrije földművespárti képviselővel együtt az agrárminiszteriumba akarta vezetni a küldöttséget, amikor találkozott Vukicsevics Veljával, akinek a figyelmét Sztankovics Milos képviselő felhívta a dologra. Vukicsevics valóságos kis beszédet mondott a küldöttségnek:

— Einye barátaim — mondotta — miért jöttetek ilyen nagy számmal, amikor olyan fárasztó és drága az utazás?

— A bajok kényszerítettek erre bennünket Elnök Ur, válaszolták a dobrovoljácok.

— Nahát, ha a bajok készítettek, igyekezni fogunk, hogy jól elintézzük a dolgot, de jobb lett volna, ha csak a képviselők jöttek volna el. Meg fogom kérni az agrárreformminisztert, hogy olyan döntést hozzon, amilyent a törvények szerint kell és semmi egyebet nem tehetek. Annyit mondhatok még, hogy igyekezni fogok, hogy a dolog rendben megoldást nyerjen. Ezt fogom mondani, Popovics Dának is.

A küldöttség megélezte Vukicsevicsét, majd az agrárreformminiszteriumba mentek, ahol a tömeg az uccán helyezkedett el, míg képviselőik az agrárreformminiszterrel tanácskoztak. A konferencia tizenkét óra után ért véget és elsőnek a novacrnjai községi bíró jött ki az értekezletről. Túrelmetlenül rohanták meg kérdéseikkel a dobrovoljácok, de a bíró csak annyit mondott, hogy nincs semmi elintézés. Azután Vujics Dimitrije is kijött és kijelentette, hogy nem marad más hátra, mint petíciót intézni a királyhoz, miután a mi-

miniszter nem hajlandó megváltoztatni eddigi rendelkezését.

A petlicót nyomban el is készítették és délután elvitték az udvarhoz és Korosec Antun miniszterelnökhöz.

A konfliktus az agrárreformminisztérium és az érdekeltek közt tulajdonképpen abban van, hogy gróf Csekonics birtok-supermaximumának egy részét felosztják a dobrovoljacok és helyi érdekeltek között és a minisztérium a két fajta minőségű Csekonics földből a gyengébb minőségűt osztotta fel a dobrovoljacoknak, míg a jobb föld az uradalomé maradt. A telepesek azt követelik, hogy a jobb földet adják nekik, mert a grófnak jobb termelőeszközei vannak és gépeivel könnyebben megműveli a rosszabb földet, mint a telepesek kezdetleges eszközeikkel. Popovics Dáka agrárreformminiszter nem hajlandó megváltoztatni döntését, mert a törvényes felosztás már megtörtént.

Az egyházak is résztvesznek az amerikai elnökválasztási harcban

A metódista püspök a szószékről támadja a katolikus elnökjelöltet

Newyorkból jelentik: Még nem volt rá példa az amerikai Egyesült-Államokban, hogy az elnökválasztás küzdelmeibe az egyházak is belekeverődtek volna. A vallási momentumokat mindig távol tartották a politikai és gazdasági kérdésektől. Most történt meg először, hogy az egyházak szenvedelemmel exponáltak magukat az egyik vagy másik jelölt mellett.

Nem lehet ezen csodálkozni — magyarázta a különös tünetet Cannin metódista püspök — mert hiszen arra sem volt példa, hogy a katolikus vallás ilyen erős módon előretörjön. Hiába beszélnek akármit, Smith urban, a demokrata párt jelöltjében nem tudunk mást látni, mint katolikus embert, más szóval a római pápa jelöltjét.

A protestáns egyházak mind felvonultak a katolikus vallásu Smith ellen. Akik nem akarják kitejezeten Smith katolikuságát kifogásolni, azok azt vetik szemére, hogy az alkoholizálom ellen foglalt állást.

Ez az ember — prédikálta a templomi szószékről Moore protestáns püspök — ismét palinkába akarja fullasztani a mi népünket. Nincs elég bűn, nincs elég gyalogság, még az alkohol ördögét is ránk akarja szabadítani.

John Raskob, a demokrata párt választóbizottságának elnöke átiratot intézett a protestáns püspökökhez s ebben figyelmeztette őket, ha nem tartózkodnak a politizálásról, akkor a protestáns vallásu demokrataknak nem adnak többé pénzt egyházi célra. Cannin püspök így válaszolt erre az átiratra:

Tartsa meg, uram a pénzét s mi megőrizzük a lelkiismereti szabadságunkat. Csekkekkel ön nem fogja befogni a mi egyházunk száját...

Igen nagy agitációt fejt ki a katolikus Smith ellen a Ku-Klux-Klan. Ez az amerikai fajvédőpárt. Ez a párt azt hirdeti programjában, hogy csak protestáns ember lehet igazi hazafi — a katolikus, zsidó és néger destruktív elem, amelyet háttérbe kell szorítani. A katolikus Smith fellépése természetesen megvadtította a fajvédőket. Azzal bolondítják a népet, ha Smithet megválasztják, akkor voltaképpen a római pápa fog uralkodni az amerikai Egyesült Államokban.

Smith jelöltsége — így hangzik többek között a fajvédőpárt plakátja — voltaképpen nem más, mint bizonyíték amellett, hogy a mi pártunk működése az amerikai nép érdekében van. Évek óta hirdetik, hogy a katolikusok minden vonalon előretörnek és minden fontosabb pozíciót elfoglalnak. Ime, most már az elnöki székbe is be akarnak ülni. Ha Smith győz, a katolikusok le fogják igitálni Amerikát.

Ezeknek a népbolondító kiszólásoknak, sajnos, igen nagy hatásuk van. Annak ellenére, hogy Smith a legkiválóbb férfiak közé tartozik — okos, művelt, kitűnő adminisztrátor, Newyork állam kormányzója székében szinte csodákat művel — a választók egy része nem mer rája szavazni, a demagóg jelszavak elriasztják tőle.

A választói szakértők egyhangulag mondják, ha Smith nem lenne katolikus, akkor Hoover megválasztása igen kétséges volna.

A londoni express három kocsiját elgázolta egy tehervonat

Egy halott, ötven sebesült

Londonból jelentik: Glasgow vasúti állomása mellett az alagut torkolatánál, pénteken este súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynek egy halott áldozata van és körülbelül 50 utas megsérült. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a londoni expressz, amely éppen átrogott a vasúti alaguton, az örházból tilos jelzést kapott és a mozdonyvezető gyors fékezéssel megállította a vonatot.

Abban a percben egy másik sín párról egy tehervonat rohogott elő és az expresszvonat három utolsó kocsiját elmentette. Ezek a személykocsik kiugrottak a sínekből és felborultak. Az összeütközés olyan erős volt, hogy a három személykocsi darabokra törött. A sötétség miatt a mentés munkája nagyon nehezen ment. Néhány sebesült állapota életveszélyes.

Az alagutban a sötétség csak fokozta a szerencsétlenség borzalma. Az összeütközés rendkívül nagy erővel történt. A bezúzott ablaktáblák csörömpölését és a fülkék betört falainak ropogását a sebesültek jajgatása követte.

Midőn a vasúti alkalmazottak a sötét alaguton át a szerencsétlenség színhelyére siettek, már messziről hiallották a férfiak kiáltásait és az asszonyok és gyermekek jajveszékését. Ezek közül sokan megsérültek, mások halálra rémültek. Az alagut sötétségében kátránnyal és korommal borítva a vasúti alkalmazottak és orvosok kétségbeesett munkát fejtettek ki, hogy a sebesülteket és a romokba beekelődő embereket megmentse.

TÖZSDE

Zürich, okt. 13. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.295, London 25.20875, Newyork 519.60, Brüsszel 72.25, Milánó 27.21, Amsterdam 208.325, Berlin 123.65, Bécs 73.075, Szófia 3.7525, Prága 15.40, Varsó 58.25, Budapest 90.66, Bukarest 3.14.

Szombori terménytőzsde, okt. 13. Buza bácskai vasut prt. 247.50—252.50, rozs bácskai vasut prt. 240—245, zab bácskai vasut prt. 242.50—247.50, árpa takarmányi 64—65 kilós 250—255, tavaszi 67—68 kilós 280—285, tavaszi Baranya 69—70 kilós 295—300, tengeri bácskai vasut prt. 320—325, uttengeri csöves prt. 160—165, hab orig. 820—840, liszt 0gg 340—360, 0g 340—360, 2-es sz. 320—340, 5-ös sz. 295—315, 6-os sz. 260—280, 7-es sz. 220—240, 8-as sz. 200—210, korpá finom 182.50—187.50. Irányzat: változatlan.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 13. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidék bácskai, szerémi 79—80 kilós 252.50—255, bánáti 79—80 kilós 247.50—250. Árpa bácskai, szerémi, bánáti 68 kilós 245—250, bácskai tavaszi 68—69 kilós 280—290, baranyai tavaszi 17—72 kilós 295—300, zab bácskai, szerémi, szlavóniai 245—250, tengeri bácskai uj XII—I. 257.50—262.50, bácskai III—IV. 285—290, bácskai IV—V. 290—292.50, Liszt 0gg és 0g bácskai 357.50—267.50, 2-es 337.50—347.50, 5-ös 317.50—327.50, 6-os 270—280, 7-es 245—255, 8-as 205—215. Korpá bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Irányzat: változatlan. Forgalom: 224 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 3. Határidőzlet: Buza októberre 26.28—26.34, zárlat 26.28—26.30, márciusra 28.72—28.76, zárlat 28.74—28.76, májusra 29.42—29.48, zárlat 29.42—29.44, rozs októberre 25.38—25.44, zárlat 25.38—25.46, márciusra 27.56—27.66, zárlat 27.56—27.58, tengeri májusra 29.60—29.70, zárlat 29.62—29.64, júliusra 30.26—30.40, zárlat 30.26—30.28. Készárúpiac: Buza 26.10—27.05, rozsl 24.65—24.75.

Csillagói terménytőzsde, okt. 13. Középfolyamok. Buza: december 117 és fél, március 121 háromnegyed, május 124 háromnegyed. Tengeri: december 80 hénycad, március 83 háromnegyed. Rozs: december 103 és fél, március 105 egynegyed.

Winnipeg terménytőzsde, okt. 13. Középfolyamok. Buza: október (119 háromnegyed) 120 háromnegyed, december (117 háromnegyed) 118 háromnegyed, május (123 egynegyed) 124 és fél.

Liverpool terménytőzsde, okt. 13. (Zárlat.) Buza december (9 sh. 3 d.) 9 sh. 4 egynegyed d, október (9 sh. 3 egynegyed d.) 9 sh. 4 d, május (9 sh. 3 és fél d.) 9 sh. 4 és fél d.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 158 (—8), Bogojevo 232 (—8), Palánka 172 (—5), Noviszad 184 (—2), Zemun 184 (2), Pancsevo 166 (—2), Szmederevo 263 (—4), Orsava 214 (—3). Száva: Mitrovica 268 (—14), Beograd 132 (—2). Tisza: Senta 138 (—8).

HIREK

Rövid riport

A forgalmas uccasarkon, csaknem a hékés, nyugodalmatlan templom tövében, csöndület. Emberek és asszonyok, ifjak és vénék, egymás hegyén-hátán. A tömeg végében elnyújtott siránkozás zug, a közepén kezek terdelése csattog. Vezényszavak. Jajok. Tanácsok. Javasasszonyos, zuggyógyász tanácsok.

— Mi történt?

— Szentisten, szentistóeen...

— Jesszasz...

— Itt adja ki a lelket a járdán! Segítség...

Legalább husz torok szavalókórusa:

— Segítség...

Egy nyugalmazott bácsi körülmenyesen felrakja a cvikkert, hogy jobban lásson:

— Stájemolimvász? — érdeklődik.

Kislány kikirikit rágesálva élvezi az ingyen színhátékot. Tíz éves csibész önfelédten vakarózik. Háziaszony cekkeréből élőliba nyujtogatja a nyakát, mint potyáközönség.

Az egész dolog közepén pedig a nyavalyatörős asszony fetregett. Ott rángatta a nehéz kórság a járdán. Az arcát csak egy-egy pillanatra lehetett látni, homályosan és elfutón, mint a rohanó távirópóznát a vonatablakból.

Rettenetes arc.

Fájdalom és félelem tartott rajta őrségváltást pillanatonként. Egyetlen arcon az ezerarcu fájdalom árkos-bokros térképe. Piros, kék, sárga és zöld. Színháték négy felvonásban. És micsoda színeknek a játéka! Az irtózat nehéz könnyecskéjei buktak ki a tágrányított szemek sírgödöréből és a torokból percenkint pontosan kétszer kísértetiesen, gurgulázó hang tört fel.

— Stájemolimvász? — kérdezte megegyészer a nyugalmazott.

— Nyavalyatörős...

— Jénnek már azok a mentők?

— Mi lesz, mi lesz... Itt hal meg nekünk, ha nem jönnek...

— Ne kiabájon Juli néni.

Juli néni azonban tovább kiabált. A nyavalyatörős asszony is. A tömeg is. Mindenki kiabált. Mentők hordágyra rakták az asszonyt. A kocsiából is kihallatszott a vérfigyasztó üvöltés. Borzasztó betegség ez a nyavalyatörés — vélte a szatyros néni, amikor a kocsi elügetett.

— Isten ments... — vetett keresztet Juli néni.

A tömeg lassan, nehézkesen oszlott szét. A kikirikis kislány a sarkon összeveszett a csibéssel. A kikirikis miatt. Kislány csufondárosan a nyelvét nyujtotta.

Csibészke a kislányhoz dühösen:

— A nyavalya törjön ki.

A nyavalyatörős asszonnyal ebben a pillanatban fordult be a sarkon a vöröskeresztes kocsi.

(de. 16.)

VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytermében csütörtök, október 18-ikán: Lierko Spiller hegedűművész hangversenye. Jegyőlvétel hétfő, október 15-től. (Az August Förster-féle zongorát a Kain hangszergyár szállította.)

Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenté: Hűvös idő várható, egyelőre még sokhelyütt csapadékkal, később a lecsapódások szűnése.

Tanítói kinevezések. Szomborból jelentik: A bácskai tanügyi inspektorátushoz most érkezett le a közoktatásügyi miniszter rendelete, amellyel a következő tanítókat és tanítónőket nevezi ki, illetve helyezte át a bácskai tartomány területén: Milosevic Bozsidar bácskapalánkai és odzsacsi kerületi tanfelügyelőt Sztaribecejre helyezte át tanítónak, helyébe Lázics Teodor bácskapalánkai tanítót nevezte ki. Lang Idrinc tanítót Martiniciről Temerinbe, Risztics Darinkát Telecskára, Majer Leposzavát Rigycára, Karanosev Vukoszavát Rasztináról Mosztárba, Masirevic Mariát Hajdukovóra, Masirevic Ljubomirt Bajmokra, Specht Mariát Crvenkáról Bánátszki Karlováca, Jovanovic Olgát Sajkaski-Szveti-Ivánról Nikolicére, Kuzmics Rada tanítónőt a szombori kerületi tanfelügyelői hivatalba, Stojics Ivánt Krumljéről Bitoljiba, Staniszavlicic Radomirt Rasztinára, Gavrilovic Koszarát Micsicsevoról Bajmokra, Tengler Pétert Kátyra, Puin Vukoszavát Pacsarra, Grujes Jovant Zsednikről Vranjicra, Mandics Szvetozárt Rigycáról Baricsra helyezte át. Jenovaj Rózsát pedig Jagodnyákra nevezte ki a közoktatásügyi miniszter.

Francia kommunisták megverték egy szocialista képviselőt. Párisból jelentik: Colmarban az autonómisták a kommunistákkal együtt gyűlést rendeztek, amelyre Grumbach szocialista képviselő is elment és beszélni akart. A képviselőt lerángálták az emelvényről és annyira ütlegelték, hogy eszméletlenül terült el. A gyűlést Kappler strassburgi szocialista lapserkesztőt is súlyosan bántalmazták.

Kompresszornélküli

„M. V. M. PATENT BENZ“ 40-60 HP DIESELMOTOR

üzemnagyobbítás és egy 120 HP ugyanezen gyártmányu motor beállítására folytán előnyös árban

ELADÓ

Üzemben megtekinthető ANTON LENHARDT malmomban VELIKA KIKINDA

Bárdos és Brachfeld, Novisad

— **Ellopták a csehszlovák miniszterelnökhelyettes aktatáskáját.** Prágából jelentik: Schramek helyettes miniszterelnök aktatáskáját, amelyet autójában hagyott, ismeretlen tettesek ellopták. A soffőr és a detektív, akik minden útjára elkísérik a miniszterelnök helyettesét, őrizetlenül hagyták az autót s nyilván akkor történt a lopás. Az aktatáskában többek között ott volt azoknak az elítélteknek és vizsgálat alatt állóknak névsora, akik a jubileum alkalmából amnesztiát fognak kapni. A nyomozás eddig nem vezetett eredményre s így nem lehet tudni, hogy a tolvaj csak lopni akart-e, vagy olyasvalaki követte el a lopást, aki a megkegyelmezendők névsorát akarta megszerezni.

— **Új pályázatot irnak ki a noviszadi vízvezeték kiépítésére.** Noviszadról jelentik: A városi vízvezeték-bizottság szombaton délután öt órakor ülést tartott, amelyen úgy határoztak, hogy nem fogadják el a beérkezett három ajánlat egyikét sem, hanem Plavcsics Nikola műszaki tanácsnok előterjesztése alapján új árlejtés kiírását fogják javasolni a közgyűlésnek. Az új árlejtés koncessziós alapon történne, a város garantálná a vízfogyasztást, ezzel szemben a város állapítaná meg a vízdíjakat is.

— **Lázadó mohamedánok százezernél több kínait mészároltak le.** Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség egy pekingi távirata megerősíti azt a hírt, hogy lázadó mohamedánok vallásos fanatizmusukban lemészároltak több mint százezer kínait a Kan-Su tartományban. A nankingi kormány csapatokat küldött ki a zendülés leverésére.

— **Egy magyar iparos Londonban lelőtte a feleségét.** Párisból jelentik: Mayer Jakab Londonban élő huszonnyolc éves magyar épületfestő pénteken heves szóváltás után revolverrel rálőtt huszonkétéves feleségére, Reisz Magdolnára, akit a nyakszirtjén súlyosan megsebesített. Az asszonyt a Necker-kórházba szállították, míg a férjet letartóztatták.

— **Kétezer méter mélységbe süllyedt az Ondine tengeralattjáró.** Párisból jelentik: A Petit Journal az Ondine tengeralattjáró katasztrófája kapcsán cherbourgi tengerészeti körök véleményét közli, amely szerint a hatszáz tonnás tengeralattjáró típus, amelyhez az Ondine is tartozott, a szakköröknek igen sok nehézséget okozott, folyton javítani kellett és a begyakorlása is igen fáradságos volt. A Matin lisszaboni táviratot közöl, amely szerint a lavadoresi rádióállomás október 5-én éjjel segélykérő jeladásokat fogott fel, de a jelék olyan gyengék voltak, hogy a hajónak sem a helyét, sem a nevét nem sikerült megállapítani. Az Excelsior jelentése szerint a breszti hadikikötőben állomásozó Edgar Quinat iskolahajó parancsot kapott, hogy a katasztrófa állítólagos színhelyére menjen és az elsüllyedteknek adja meg a végső tisztességet. A tenger azon a helyen 1800—2000 méter mély.

— **Menetközben is rádiózhatsz a bécsi rendőrautók.** Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség nemrégiben szolgálatába állította a rádiót. A rendőrigazgatóság épületében, a Schotten-ringen már működik a leadó és felvevő állomás, amelynek az a feladata, hogy telefon- vagy távirózavar esetén a bécsi rendőrigazgatóság érintkezésben maradjon a tartományok fővárosaival rendőrségével. Most a főváros egyes kerületeinek rendőrállomásait is felszerelik rádiókészülékekkel, sőt olyan apparátust is kapcsolnak hozzá, amely fényképeket továbbít. Az uccákon robogó rendőrségi autókhoz érdekes kísérleteket végzett a bécsi rendőrigazgatóság. Ezekre a kocsikra felszerelték a leadó- és felvevő rádiókészüléket és kipróbálták, hogy utközben a rendőrségi rádiókészültségek az autómobilokról érintkezhetnek-e a központtal, aminek nagy fontossága van az uccái zavarások idején, mert a készültségek segítséget kérhetnek és a központ uthatgázithatja őket, hogy hol van veszedelem. A legelőnkebb forgalmu uccákon és tereken próbálták ki az autómobilokra szerelt rádiót és a kísérletek az ucca zajában is jól sikerültek.

— **Három volt katonatiszt kémkedési botránya Bécsben.** Bécsből jelentik: A bécsi államügyészség pénteken vád alá helyezett három volt katonatisztet kémkedés, akták lopása és hamisítása miatt. A vádlottak Reindl Jenő volt főhadnagy, jelenleg biztosítási ügynök, Hanika János nyugalmazott alezredes és Müller Gerhard Kurt utazó, aki a háboruban hadnagy és hírszolgálati tiszt, majd a háború után néhány évig az osztrák hadügyminiszterium tisztviselője volt. A három vádlott a múlt évben ismerkedett meg egymással. Közös ismerőseik közé tartozott többek között Pickert Leó főhadnagy, aki éveken át kémiszolgálatot végzett Csehszlovákiában Magyarország számára és ezért Prágában háromévi fegyházra ítélték. Amikor az elmúlt év végén kiszabadult, visszatért Bécsbe Müllerrel, Hanikával és Reindlrel hamisított dokumentumokat adtak el a csehszlovák katonai attasénak. Először átadtak neki egy 21 centiméteres molsár modelljét és műszaki leírását, amelyet állítólag röviddel azelőtt próbált ki a magyar tüzérség Hajmáskóren és amely állítólag a győri ágyugyárban készült. Később kiderült, hogy a cinkosok egy régi osztrák-magyar ágyu modelljét adták át. Hanika alezredes azután újabb hamis adatokat adott át az attasé-

nak az állítólagos új magyar ágyuról. Hanika, Reindl és Müller azután állítólagos osztrák tüzérségi dokumentumokat adtak át egy magyar vezérkari tisztnek. Egy esztendeig folytatta üzelmét Reindl, míg leleplezték, azonban a letartóztatás elől sikerült elmenekülnie. Reindl és társait később a hadügyminiszterium épületében tartóztatták le. A három kém több ízben betört a hadügyminiszteriumba és az ott ellopott aktákat eladta Vana csehszlovák attasénak. A kémek a lengyel követéssel is összeköttetésben voltak és ott orosz aktákat adtak el.

— **Amikor a cigány vesztegetni akar.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken szombaton tárgyalták Jun János és Jun Mihály adai cigányok ügyét, akik egy adai rendőrt, amikor az előállította őket, száz dinárral meg akartak vesztegetni. A törvényszék a cigányokat tíz-tíz napi elzárásra és kétszáz-kétszáz dinár pénzbüntetésre ítélte.

— **Rományi mesteri portrajtaival és figurális fényképeivel újra rendezte kirakatát a színháznál.**

— **Fél hold földet kérnek a szentái hadirokkantak.** Szentáról jelentik: A szentái rokkant egyesület néhány nappal ezelőtt tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen Balogh Mihály városi képviselőt választották elnöké. A legutóbbi városi közgyűlésen Balogh Mihály konkrét javaslatot tett, hogy minden rokkant családnak fél-fél hold földet juttasson a város. A polgármester elvben hozzájárult a rokkantegylet elnökének kéréséhez, csak azt kötötte ki, hogy a kérdést előbb a gazdasági bizottság tárgyalja le. Szentán 203 rokkant, 430 hadiözvegy és árva van. A 20—40 százalékos rokkantak havi 40 dinárt, 50—70 százalékos rokkantak havi 200 dinárt és családí pótlékot, a 100 százalékos rokkantak havi 400 dinárt és családí pótlékot kapnak. Sérlemzik a rokkantak, hogy a felsőbbfokú rokkantbíróóság csak abban az esetben ismeri el segélyhez való jogosultságukat, ha 1920—1923 május 17-ikéig a községeknél jelentkezett a törvényes haáríddig, de a hatóságok nem tekintették fel neveiket, a segélytől saját hibájukon kívül, sőt egyes hatóságok hibájából elestek. A rokkantegylet ezért elhatározta, hogy deputációt küld a szociálpolitikai miniszterhez. A rokkantak kérni fogják, hogy a segélyjogosultak megkapják pénzüket. A magyar nemzetiségű rokkantaknak a felsőbb bíróságok döntése és határozata alapján azt is igazolniuk kell, hogy magyar hatóságok elismerték hadirokkantságukat.

— **Súlyos égési sebeket szenvedett — az égő petróleumlámpától.** Keszthelyről jelentik: Cseh Ferencné cseszergtomai asszony petróleumlámpát töltött az égő lámpába és a köténye tüzet fogott. Az asszony megijedt, kifutott a konyhába, de mire a tüzhely közelébe ért, a ruhája is lángot fogott. Rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett, válságos állapotban szállították kórházba.

— **Terjed a tifusz Szentán.** Szentáról jelentik: A városban napról-napra emelkedik a tifuszbetegség száma. A város legutóbbi közgyűlésén dr. Borgyoski Milivoj tiszüőorvos azt a bejelentést tette, hogy a tifusz centruma a vasuti állomás körzetében van. Az a gyanu, hogy az állomástól kétszáz méterre levő ártézi kut vize csörepedés következtében fertőz, vagy pedig a kut vályujában vannak bacillusok.

— **A Bocskai megverte a Dudait.** A Bocskai 1:1 arányú féldió után 4:2 arányban megverte a Budai »33«-okat.

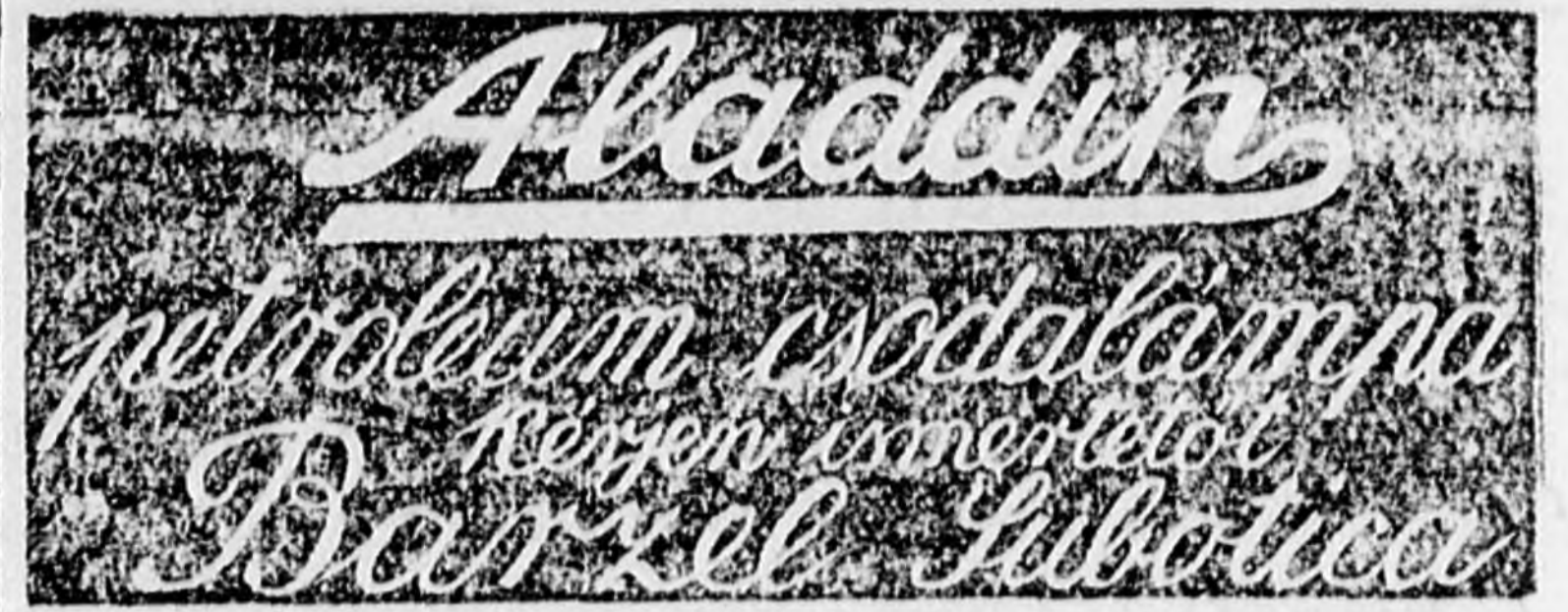
— **Szobafestő és mázólo munkásokat állandóan felvesz Reisinger szobafestő és mázólo vállalkozó Beograd, Rejonaka ulica 73.**

— **Összeültközött két autó Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A Kralja Petra-uccán szombaton este összeültközött a 354. számú noviszadi és a 21—39. számú gospodincei autótaxi. Mind a két kocsit erősen megrongálódott.

— **A tevé olcsóbb lett.** Ebben a drágasági világban, ahol ugyszólván napról-napra felszöknek az árak, van egy árucikk, amelynek az ára nem felfelé, hanem lefelé megy. Ez az árucikk a tevé. Marseilleből írják, hogy a technika terjedése hatott ilyen irányban a tevépiacon. Az autó ugyanis már az afrikai országokban is kezd terjedni. — Marokkóban például — így számol be a marseillesi kereskedelmi kamara jelentése — a szállítás jórészt a gépkocsik vették át. Amit eddig tevéhátán szállítottak, azt most jóformán mind autók szállítják. Ma már félig-meddig jómóda benszülöttek megengedhetik maguknak, hogy egy kisebb autót vásároljanak. Az autónak ez a terjedése természetesen feleslegessé tette a tevéket. Minthogy a kereslet megszűnt a tevé iránt, természetesen emni kezdtek az árak. — Öt-hat évvel ezelőtt — mondja a je'entés — egy tevé ára Észak-Afrikában öthatezer francia frank volt. Ma ezer frankért igen jó tevé lehet kapni. Érdekes, hogy a mohamedán papok erősen kifogásolták az autó terjedését. Azt prédikálták mindenfelé, hogy csupán a tevé való szállítás Istennek tetsző dolog és nem lehet áldás olyan munkán, amelyhez autót használnak. Noha a benszülöttek teljesen a papság hatása alatt állanak és igen fanatikusok, a gépkocsit mégis behatolt az afrikai hegyekbe és pusztaságokba.

— **Szlovéniában összedőlt egy épülőfélben levő négyemeletes gyár.** Zagrebból jelentik: A szlovéniai Kranj iparvárosban pénteken éjszaka összedőlt egy csehszlovák textilgyár négyemeletes gyáregyülete. A katasztrófa éjjel tájban következett be, amikor az épülőfélben levő gyár legfelső emeletén beomlottak a betonfalak. Pár perc leforgása alatt az egész épület romokban hevert. A leomló kötérmegék betemettek négy munkáscsaládot, amelyek már beköltöztek a épület alsó helyiségeibe, de reméik, hogy élve megmentik őket. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak a katasztrófa ügyében és minden épületet felülvizsgálják.

— **Elnemrad a vasárnapi noviszadi löverseny.** A noviszadi lovaregylet közli, hogy a vasárnapra hirdetett löverseny a rossz időjárás miatt bizonytalan időre elmarad.

— **Öt hónapra ítélték Szegeden egy család urilányt.** Szegedről jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyalt a szegedi törvényszék. A vádlott Fischer Adrienne, aki Becsenszky Baba néven belopta magát a legelő-körökbe, ahol megdöbbenéssel hallották később, hogy az ügyesség ötrédbeli család és kéttrédbeli silkkasztás miatt letartóztatta a fiatal leányt. Fischer Adrienne egy kecskeméti régiségkereskedő leánya, aki úgy került Szegedre, hogy — teniszversenyre készült. A vonaton megismerkedett egy fiatal tiszttel, akibe szerelmes lett s pénzt szerzett, hogy követhesse a fiatalembert. Később már vissza sem mehetett a szülői házhoz és végül sok bolyongás után Szegeden telepedett le. Itt állandóan Becsenszky Adrienne néven szerepelt. Bejutott a legjobb társaságokba és a kereskedők gyanútlanul adtak neki hitelbe értékes ékszereket. Legutóbbára egy 1200 pengős gyűrűt vásárolt. A kereskedő nyugodtan várta pénzére, de Becsenszky Adrienne nem jelentkezett. Amikor tudomására jutott, hogy a lány el akar utazni Szegedről, elhatározta, hogy felkeresi. Becsenszky Adrienne megneszelte a bajt és szökve el akart utazni, de sikerült elfogni. A nyomozás során kiderült, hogy nemcsak ezt az egy csalást követte el Szegeden, hanem előkelő összeköttetéseit felhasználva különböző üzletekben hasonló csalásokat követett el. A főtárgyaláson bevallotta a leány, hogy a hitelbe kapott ékszereket nagy részben elzalogosította, hogy pénzt szerezzen és »völegénye« után mehessen. A bíróság Fischer Adriennet öt hónapi fogházra ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Madame! Ne feledkezzék meg a

„Poudre Mon Parfum“^{66-ről}

BOURJOIS, PARIS

10373

— **Dr. Brezovsky Nándor szanatóriumi igazgató főorvos szabadságáról visszaérkezett és a Futaki-úti szanatóriumában külföldi mintára több 3—4 ágyas klinikai osztályt rendez be jutányos kórházi árakkal, szanatóriumi ellátással és ápolással, hogy azok a kevésbé vagyonos, kisebb igényű beteg és pénztári tagok, kik az állami kórházak betegredukciója folytán a kórházakban elhelyezést nem nyerhetnek, a Futaki-úti szanatóriumban gondos ápolásban és kiváló gyógykezelésben részesülhessenek.**

— **Szépségápolás.** Hajszálak, redők, anyajegy, szemölcs, végleges eltávolítása villannyal. Hámlasztókurák és kékfénykezelés. kaphatók saját készítményű szepő, májfolt, mittenszer, pattanás elleni és arcfehérítő krémek, arcvizek, puderek stb. Olcsó bérletrendszer. Vidéki megrendelés utánvéttel. Tantványokat kiképezek. Roth Olga kozmetikai intézete Szubotica, Kralja Alekszandra ulica 4.

— **Dr. Wohl József specialista szülész és nőorvos teljes ellátásban és orvosi felügyeletben részesít lakásán (Kr. Alekszandrova ulica 9. szám alatt) szülőnőket.**

Fekete
tehénbőr-csizmák
elsőrangú kivitelben
páronként 200 dináros
árban
Nagyobb vételnél árengedmény. Érdeklődni lehet:
Ž. DEUTSCH bórkereskedőnél
BEOGRAD, Carinska 6 10178

— Öngyilkosságot követett el egy előkelő mosztári kereskedő. Mosztárból jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt szombatira virradó éjszaka Hercegovina fővárosában. Ivankovics Ilija, a város egyik legelőkelőbb kereskedője, aki a mosztári városi tanácsnak is nagyon befolyásos tagja volt, föbelőtte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen kereskedő, aki néhány évvel ezelőtt még a vidék egyik leggazdagabb embere volt, hosszabb ideje anyagi gondokkal küzdött és szombatira volt kitűzve az árverés mosztári üzletében. Ivankovics nem hagyott hátra búcsulevelet, de valószínűnek tartják, hogy a kitűzött árverés keserítette el annyira, hogy eldobta magától az életet. Az öngyilkosság ügyében megindították a nyomozást.

— Horn és ifju Horn. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék büntetőtanácsa szombaton tárgyalta ifju Horn Jakab temerini vendéglős és Povožsán Ferenc, valamint Bajo István temerini esküdtek bűnügyét. Az ügyészség vádjaita szerint a két esküdt ifju Horn Jakabnak hamis hatósági bizonyítványt állított ki és egy jegyzőkönyvet vett fel, amely alkalmas volt arra, hogy édesapjának, Horn Jakabnak nevében annak italmérési engedélyét a saját nevére írassa át. A bíróság dr. Aracki Mita védőbeszéde után bizonyítékok hiányában mindhárom vádlottat felmentette.

GAMMA

kinöveszti a kopasz fejen a haját.

Az eddigi komoly sikerek bi onyitka a sok orvosi nyilatkozat és számtalan közzététel

— A vizsgálóbíró még nem fejezte be a kémkedéssel vádolt noviszadi hadseregszállító kihallgatását. Noviszadról jelentik: Dr. Novák Tomisláv, a noviszadi törvényszék vizsgálóbírája több nap óta folytatja Dinics Dragutin noviszadi hadseregszállító kihallgatását. Dinics ellen kémkedés és szállítási visszaélés miatt folyik eljárás. A kihallgatások még nem fejeződtek be és előreláthatólag még több napig fognak tartani. A vizsgálóbíró egyelőre előzetes vizsgálati fogságot rendelt el Dinics Dragutin ellen.

— A cigányasszony csodaszere. Noviszadról jelentik: Rafal Tina noviszadi cigányasszony a múlt évben Barcsik Rozália noviszadi asszonytól azzal az ürüggyel, hogy olyan kenőcsöt ad neki, amely eltünteti az arcán levő pattanásokat, hatezer dinárt csalt ki. A noviszadi törvényszék szombaton tárgyalta az ügyet és a cigányasszonyt csalásért öthavi fogházra ítélte.

— Engedélyezték az Ábris rózsája előadását Becskerekben. Becskerekéről jelentik: Nagy feltűnést keltett Becskerekben, hogy a rendőrség nem engedélyezte a szombatira és vasárnapra hirdetett szerb és magyar műkedvelő előadásokat. A szerb műkedvelők »Charlie néneje« című bohózatot, Nyárai Rezső színművész vezetése alatt álló műkedvelő csoport pedig az Ábris rózsája című vígjátékot akarta előadni. A rendőrség értesítette a műkedvelőket, hogy az előadást nem engedélyezi, mert a napokban érkezett meg Becskerekre a közoktatásügyi miniszter rendelete, amely kimondja, hogy műkedvelő előadások tartásához a közoktatásügyi miniszter előzetes engedélye kell. Nyárai Rezső a betiltás után telefonon felhívta Rajics Szyetiszláv beogradai főispánt, akinek előadta az esetet. A főispán azonnal utasította a becskereki rendőrséget, hogy az előadásokat engedélyezze, mert a miniszteri rendelet csak azokra a műkedvelő társulatokra vonatkozik, amelyek állandóan működnek. A rendőrség ezután az engedélyt megadta és az előadást a program szerint megtartják.

Iskolás gyermekeket

meghűlés, nátha és torokfájás ellen a legbiztosabban a józú

Dr. Wander-féle

ANACOT-PASTILLÁK

védik meg

10785

Egy hónapra tiltották minden sporttevékenéstől a szermszkamitrovicai Gradjanski Sport Klub alelnökét. Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarugó kerület péntek esti ülésén Perencevics Milán gimnáziumi tanárt a szermszkamitrovicai sportklub alelnökét, aki klubja egyik mérkőzésén megsértette a bírót, egy hónapi időtartamra minden sportfunkciótól tiltották.

— Szabadlábba helyezték a noviszadi szakszervezeteket. Noviszadról jelentik: A noviszadi rendőrség szeptember nyolcadikán letartóztatta Orosz János, Atyimovics Milán és Hollósi Kálmán munkásokat, a független szakszervezetek tartományi vezetőit, akiket kommunista propagandával vádoltak. Miután a lefolytatott vizsgálat a szakszervezeti vezetők ellen nem produkált terhelő adatokat, a vizsgálóbíró szombaton mindhármukat szabadlábba helyezte.

Törhec

Rudics-uccai fióküzletében még három napig tart a szerencseszámok kiosztása. Mindenkinek érdeke, hogy ezalatt a három nap alatt minél többet vásároljon, mert minden tíz dináros vásárlás után kap egy számot. A huzás október 16-ikán, kedden délután lesz a Pája Kujundzisceva-uccai gyártelep udvarán a legnagyobb nyilvánosság ellenőrzése alatt és a huzásra a Korhec-cég ezuttal is meghívja az összes érdekelteket. A nyereménytárgyakat hétfő délutántól kezdve a Rudics-uccai üzletben állítják ki az előállatok kivételével, amelyeket a gyártelepen lehet bármikor megtekinteni. A szerencses nyerők szerdán délelőtt tíz órától kezdve vehetik át a nyereményeket a Rudics-uccai üzletben. Főnyeremény egy fejős tehén borjuval, második díj egy hizott sertés és még más ötven nyeremény. Friss elsőrendű áru olcsó áron csak Korhecnél kapható.

— Titokzatos rablógyilkos merénylet Ungváron. Ungvárról jelentik: Rejtélyes rablógyilkos merénylet történt pénteken az éjszakai órákban Ungváron. Mihalina Ferenc gazdálkodót ismeretlen tettesek nyílt uccán megtámadták és a szerencsétlen embert hátbaszurtták. A merénylők ezután rávetették magukat a gazdálkodóra és ki akarták rabolni, de a közelben cirkáló rendőrség figyelmessé lett a megtámadott ember segítségkérésére, mire a merénylők elmenekültek. Mihalinát életveszélyes sérüléseivel kórházba szállították.

— Elhelyezték a szentai postafőnököt. Szentáról jelentik: Neskov Milorád szentai postafőnököt királyi ukázzal Velikibecskerekre a táviró és távbeszélő építési osztályhoz helyezték át. A szentai postahivatalt ideiglenesen Lehóczky Mihály szentai postafőtiszt fogja vezetni.

GAMMA

előadóítja a korpát, megszűnteti a hajhullást és hajzsírosodást.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában vagy a jugoszláviai fővárosban: Drogeria »Vada«, Kollár és Gabricsnál, Subotica

— Házasság. Felsenstein Erike Vel. Bečkerek és Paul Cohn, a Kunstwerkstätte »Seyb« berlini iparművészeti vállalat tulajdonosa, a mai napon Berlinben házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Menyasszonynak lenni — jövedelmező foglalkozás. Párisból jelentik: Furcsa módszert eszelt ki egy csinos, fiatal párisi leány arra, hogy pénzhez jusson. Josephine Dubois-nak hívják, de a Bastille környékének éjszakai mulatóhelyein mindenki úgy ismeri őt, mint a szép Fernandé-ot. Megjelent egy-egy vendéglősnél és izgatottan közölte vele, hogy egy előkelő állású férfinak a menyasszonya és másnap lesz az esküvői lakoma. Ilyenkor mindig megnevezett egy előkelő állású férfit és azt állította, hogy annak a menyasszonya. Harminc-negyven terítokes ebédet rendelt a vendéglősnél, gondosan összeállította a menüt, majd arra kérte a vendéglőst, hogy gondoskodjon sok virágról is. A vendéglős erre is hajlandó volt, mire a szép Fernandé úgy tett, mint aki elhirtelkenkedte a dolgot s így szólt a vendéglőshöz: »Mégis én akarem a virágokat kiválasztani. Ne fáradjon ezzel. De nincs nálam pénz, adjon kölcsön 500 frankot.« A vendéglős, miután az állítólagos előkelő menyasszony óriási rendelést tett, gyanútlanul kölcsön adott neki pénzt, amit persze sohasem látott és a megadott címre hiába szállította a lakodalmi ételeket. Több mint száz esetben csalta így meg a vendéglősöket a szép Fernandé, aki most rajtavesztett, a rendőrség elcsípte és letartóztatta.

— Felakasztotta magát egy gyurgyevői gazdálkodó. Gyurgyevőről jelentik: Sovljanszka Rada huszonöt éves jómódu gyurgyevői gazdálkodó szüleinek házában, a faskamrában felakasztotta magát és mire rátaláltak már halott volt. Az életunt gazdálkodó nem hagyott hátra búcsulevelet.

— Interieur-kiállítás Noviszadon. Noviszadról jelentik: Jinkoistri Dragutin festőművész és interieur tervező, interieur kiállítása szombaton nyílt meg a noviszadi gimnázium termeiben. A kiállítás néhány napig marad nyitva.

Új sportlap indult Noviszadon. Noviszadról jelentik: Noviszadon »Football« címen új magyaryelvű sportlap indult meg. Az új sportlapot, amely hetenkint jelenik meg, Lusztig Nándor szerkeszti.

— Titokzatos gyilkosság Toulonban. Párisból jelentik: A touloni rendőrséget titokzatos gyilkossági ügy foglalkoztatja. Latil festőművészt, egy nagyon előkelő touloni család tagját néhány nappal ezelőtt holtan találták lakásán. A holttest ruhátlanul feküdt az asztal alatt. A vizsgálat alapján az a gyanu merült fel, hogy Latil nagy adag kokainnal megmérgezték. Megállapították, hogy Latil a halála előtti estén a huszonhatéves Galitzin Mária Lujza hercegnő látogatta meg a lakásán. A hercegnőt nem találják sehol és ez még jobban megerősíti azt a gyanút, hogy részeg van a festő halálában.

— Apatini küldöttségek a földművelésügyi miniszternél. Beogradból jelentik: Az apatini járásból nagyobb küldöttség kereste fel pénteken dr. Karit István nemzetgyűlési képviselő vezetésével dr. Andrics Vlada földművelésügyi minisztert, akitől sürgős védelmet kértek, esetleges árvízveszedelemmel szemben. A küldöttség szónoka kifejtette, hogy az apatini Dunaág állandóan veszélyezteti Apatint és a közelében levő községeket. Dr. Racics Szima nemzetgyűlési képviselő sürgős beadványt intézett ebben az ügyben a pénzügyminiszterhez és a földművelésügyi miniszterhez. Ebben a memorandumban dr. Racics Szima szakértők véleménye alapján kimutatja, hogy a Duna bal ága Apatinnal mindjobban kimélyül, úgyhogy a Duna vízszintje már egészen a Monostor—apatini töltéshez jutott el. Ha a Duna ágát 2700 méter hosszúságban azonnal nem szabályozzák, úgy a Duna medre annyira kimossa a Monostor—apatini védőtöltést, hogy az nem tud majd ellentállni a víz nyomásának és több, mint huszezer hold termőföld kerül víz alá és maga Apatin is közvetlen veszélybe kerül. Ezenkívül veszélyeztetve van a hajózás is és nincs kizárva, hogy az teljesen lehetetlenné válik. A memorandum arra kéri a minisztert, hogy bocsásson azonnal rendelkezésére legalább négy millió dinárt, hogy még az ősszel meg lehessen kezdeni a védőgátak javítását. Ha ez meg nem történik, úgy számolni kell azzal, hogy tavasszal megismétlődik az 1924. és 1926. évi nagy árvíz.

Rónai Margit budapesti konzervatóriumot végzett zongoratanárnő elfogad privát órákra növendékeket óránként 25 dinárért. Cím: Rudiceva ulica 2. I. em. balra.

— Betörőbanda garázdálkodik Bánátban. Szentáról jelentik: Néhány nap óta veszedelmes rablóbanda garázdálkodik Bánát több községében. Szerdán Vrbljeán Turi János házába törtek be és onnan lovakat, szerencsés számokat, Somod Imrétől pedig egy új kocsit loptak. Csütörtökön éjszaka a Báics-tanyára törtek be és a szobákból sok fehérneműt, ruhaneműt, kétszáz aranydukátot vittek el. Péntek éjszaka Traum János mérszáros üzletébe törtek be, ahonnan kétezer dinár készpénzt vittek el. A betörők legtöbb helyen gyémánttal vágták ki az ablakot és úgy hatoltak be a lakásokba. A csendőrség és a rendőrség erélyes nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

Mindenki a saját érdekében próbálja ki a

GAMMA

hajmosó szappant!

Felülmu minden edlgi szert Kapható mindenütt!

Nászajándéknak perzsaszőnyeg, olajfestmény, iparművészeti újdonságok legcélszerűbbek. Balog Lina cég, Szubotica.

— Gyalogjárót a közönségnek. (Levél a szerkesztőhöz.) Tekintetes Szerkesztőség! A napokban a Bácsme gyei Naplóban megjelent egy közlemény »Jön az aszfalt« cím alatt. A cikk annak a véleménynek adott kifejezést, hogy miután az uccakövezési alapmunkálatok nagyrészt már befejezték, most már megkezdődhet az aszfalt lerakása. Ehhez a munkálathoz az uccakövezést végző vállalat hétfőn hozzá is fog. Ismerve a Bácsme gyei Napló jóllétszágát, a legkisebb kétség sem férhet hozzá, hogy a vállalatnak tényleg ez volt a szándéka, de sajnos — a vállalat tervez és az időjárás végez... Beálltak a nagy esőzések, ami a különben is lassan haladó munkát még jobban késlelteti. Ez a helyzet pedig azzal a szomorú következménnyel jár, hogy a városnak legfontosabb közlekedési utvonálán ezidőszereint teljesen lehetetlen még a gyalogos forgalom is. Abba már bele kell nyugodnunk, hogy a szóban forgó városrészben kocsiközlekedésről jó ideig szó sem lehet, de az lehetetlen állapot, hogy a város piacteréről, a Karagyorgyevtérrel lehetetlen átjutni a Kralja Alekszandra uccára, amely a vasúthoz vezet. Elvégre még sem lehet a közönségtől kívánni, hogy testi épségének kockáztatásával bukdácsolva, pocsolóba kerülve verje magát keresztül az Opsta Kreditna Bankától a Városi Kávéházig. Nagyon kérjük a tekintetes Szerkesztőséget, szíveskedjék nyilvánosságot adni annak a kérelmünknek, hogy legalább azt tegye meg a vállalat, hogy a Kreditna Bankától a Farkas-házig, amely a legforgalmasabb része a városnak, továbbá a Kreditna Bankától a Városi Kávéházig két méter szélességben betonból vagy más anyagból ideiglenes gyalogjárót készítsen. Ezt a kérést a vasúthoz igyekvő közönség, a járókelők, továbbá a kereskedők érdekében terjesztjük elő, mert úgy, ahogy ma van, lehetetlen a helyzet már azért is, mert most már igazán nem lehet tudni, hogy tulajdonképpen mikor »jön az aszfalt.« Arra most már alig lehet számítani, hogy az időjárás úgy alakuljon, hogy megkönnyítse a kövezési munkálatokat, sőt az ellenkezőjére kell elkészülni és még hetekig eltarthat a mai lehetetlen állapot. Hisszük, hogy ezen soraink a kellő figyelemben fognak részesülni a vállalat részéről és megcsinálják a mulhatatlan szükséges gyalogjárót. A Bácsme gyei Napló több olvasója,

bíró: Pércsics. Valamennyi mérkőzést az elől álló csapat otthonában játszik.

Egy barátságos mérkőzés is lesz vasárnap a kerületben: a *Vrbázi SC* lekötötte a *SzAND* csapatát, amely erős felállítással együttessel látogat el vasárnap Vrbászra.

Labdázás a pályával

Miért tették át a Városligetből a Bácska-pályára a vasárnapi mérkőzéseket?

A vasárnapi szuboticei bajnoki mérkőzések pályarendezése körül furcsa tevékenységet fejtett ki ezen a héten az alszövetség intézőbizottsága.

Ismeretes, hogy legújabbban az alszövetség rendezte a bajnoki mérkőzéseket Szubotícán és az ezzel kapcsolatos intézkedések elvégzésével az intézőbizottság van megbízva. A bizottság már a szezón elején kimondotta, hogy az ősszel lejátszásra kerülő nyolc fordulóból 3-3-at a SzAND és a Bácska pályáján, kettőt pedig a városligeti Sport-ZsAK-pályán játszanak le. A SzAND-pálya már megkapta a játékesedékes három vasárnapját és közben a Bácska-pályának is jutott egy csonka forduló. Vasárnapra a Sport-Bácska és a ZsAK-SzMTC mérkőzések esedékesek, amelyek megrendezéséről Szegedinszki Nesztor főtitkár a beteg Mitrovics II. titkár helyettesítésében úgy intézkedett, hogy azokat a városligeti pályán kell lejátszani.

A pálya kijelölése megjelent a hivatalos lap legutóbbi számában is és ennek nyomán a napilapok is úgy regisztrálták a vasárnapi programot, hogy az a ligetben kerül lebonyolításra. Pénteken azonban megjelentek az uccán a mérkőzést reklámozó plakátok, amelyekből a közönség arról értesül, hogy a vasárnapi meccsek színhelye a Bácska-pálya lesz. Utána jártunk, hogy mi az oka ennek a pályakijelölés körül tapasztalható fejtelenségnek és a következőket tudtuk meg:

A felgyógyult Mitrovics II. titkár szerdán már résztvett az intézőbizottság ülésén és itt megtudta azt, hogy Szegedinszki az ő távollétében már intézkedett a vasárnapi program elhelyezéséről. A II. titkár erre az intézőbizottsággal — amelynek előadója — megváltoztatta az I. titkár kiadott rendelkezését és a mérkőzések színhelyét a Bácska-pályára rendelték el. A II. titkár — értesülésünk szerint — az készítette erre az intézkedésre, hogy neki már kész programja volt a bajnoki szezón le rendezésére, amellyel ellentétben áll Szegedinszki rendelkezése.

Az alszövetségben tapasztalható fejtelenség ezáltal a közönséget és a mérkőzések anyagi sikerét is érinti, ezért talán módot lehetne találni arra, hogy az alszövetségi funkcionáriusok egymás intézkedéseinek túlléptetése helyett csak az általános sportérdekekre legyenek figyelemmel.

Ez az intézkedés többek között azzal a veszéllyel is fenyeget, hogy vasárnap meg sem lehet tartani a bajnoki mérkőzéseket. A napok óta tartó esőzések következtében ugyanis alig hihető, hogy a mély talaj Bácska-pálya a mérkőzésig használható állapotban lesz.

FILM

Szeretve a vérpadig

A Lifka-Mozi új filmje

A cím után valami egészen mást várna az ember, de hát a film-címeket néha egész önkényesen adják és az aggódó néző csakhamar megnyugszik, hogy vérpadról szó sincs ebben heppy end-es házassági történetben, csak egy becsületes, hűséges, ártatlan asszony meghurcolásáról. A rendes házassági háromszög-drámáktól épen abban különbözik ez a film, hogy az asszony ártatlanul keveredik gyanuba, a vetélytársnő gondosan előkészített ravasz terve alapján. Kár, hogy előre tudjuk, hogy mindaz, ami történik, ennek a vetélytársnőnek a műve, holott ennek csak a film végén, meglepetésszerűen kellene kiderülni. A mese azonban így is fordulatos és érdekes, sokszor izgalmas is.

A rendezés pazar bőkezűséggel gondoskodik arról, hogy a szem állandóan szép toletteteket és luxus-lakásberendezéseket lásson. A felvételek nagyon élesek és tiszták, nem egyszer művészi hatásúak. A szcenárium nagyon értelmes és a színészek jók, így tehát minden feltétele megvan a szórakoztatásnak. A főszerepet Lili Damita játssza és ebben az utolsó európai filmjében még szebb és kedvesebb, mint amilyennek eddig is megismertük. A szerelmes, ártatlanul meghurcolt asszonyt találó színekkel festi. Vivian Gibson ellenszenves szerepében is elegáns és hódító, Vladimir Gaidarov pedig a férj alakjában férfias és rokonszenves.

A »Szeretve a vérpadig« hétfőtől kezdve kerül színre a Lifka-moziban.

(1)

KÖZGAZDASÁG

November elsején adják át a forgalomnak

az új párhuzamos vágány Vinkovci-bródi szakaszát

Uj menetrend a csikériai vonalon

A nemrég elkészült Beograd—zagrebi vasutvonalnak Vinkovcától Bródig terjedő szakaszát a szuboticei vasutigazgatóság az eddigi tervek szerint november hó elsején adja át a forgalomnak ünnepélyes keretek között. A párhuzamos vágányok az ország legfontosabb és legnagyobb forgalmu vasutvonalán lehetővé fogják tenni azt, hogy a vonatok az eddiginél nagyobb pontossággal közlekedjenek. Az érkezési és indulási idők a Vinkovci—bródi szakaszon a párhuzamos vágányok forgalomba helyezése után sem változnak, jelentékenyen, mindössze öt-tízperces eltérések lesznek. Az új menetrend kidolgozása most van folyamatban a szuboticei vasutigazgatóságon.

A Szubotica—Csikéria vonalon október tizenötödiktől kezdve új menetrendet léptettek életbe. A vonatok új indulási és érkezési ideje a következő: Szubotícáról indul: 5 óra 35 perckor, 9 órakor, 12 óra 20 perckor, 14 óra 16 perckor és 18 óra 40 perckor. Szubotícára érkeznek: 7 óra 19 perckor, 10 óra 05 perckor, 13 óra 31 perckor, 15 óra 35 perckor és 20 órakor.

A lengyel malmok érdeklődnek a jugoszláv buza iránt

A jugoszláv malomszövetség megbízható adatokat kapott, amely szerint lehetséges volna, hogy Jugoszlávia gabonát és lisztet exportáljon Lengyelországba, amely bár maga is agrárország, jelentékeny mennyiségű gabonaimportra szorul.

1922—1925-ig Lengyelország évente átlag 11.3 millió métermázsa búzát termelt, ezzel szemben a szükséglet 13.7 millió métermázsa volt, úgy hogy a hiányt külföldről kellett pótolni. Ezenkívül Lengyelország évente 1—2 millió métermázsa lisztet is importált. Lengyelország főleg a buzabehozatalra fektetett súlyt és magas behozatali vámok és időleges behozatali tilalmak 1927-ben 130.000 métermázsa szorították le a lisztbehozatalt, viszont a buzabehozatal felszökött 2 millió métermázsa. A lengyel malomiparnak volt ebből haszna és Lengyelország továbbra is ezt a vámpolitikát akarja követni.

A rossz termés következtében Lengyelország az idén aránytalanul több búzát lesz kénytelen behozni. A belföldi termelés három millió métermázssal kisebb, mint a szükséglet és így jugoszláv gabonaexportőröknek érdekében áll, még a fennálló behozatali tilalmak ellenére is, bizonyos mennyiségű buza behozatalára engedélyt szerezni. A lengyel kereskedelmi miniszter ugyanis jogosítva van a pénzügyminiszterrel egyetértve a behozatali tilalom dacára kisebb-mennyiségű buza és lisztállításokat beengedni az országba. Lisztet azonban csak igen kis mennyiségben engednek be, így 1928. első hét hónapjában csak 23.000 métermázsa amerikai liszt került be Északamerikából, főleg Kanadából, viszont búzát már nagyobb mennyiségben enged be. Eddig csak Magyarország kapott behozatali kontingenst, mert a kereskedelmi szerződés felbontásával fenyegetődött. Lengyel malmok kaptak behozatali engedélyt Németországból, Amerikából és Kanadából, a legtöbb buza azonban Magyarország és Romániából kerül Lengyelországba. Romániából, Magyarországból és Argentínából a tengeri behozatal évről-évre emelkedik.

Jugoszláviának a lengyel agrártermékek behozatalánál semmi szerep nem jutott, illetékes lengyel körök azonban lehetségesnek tartják, hogy Jugoszlávia is bekapcsolódjék az ország mezőgazdasági szükségleteinek ellátásába. Lehetséges volna Galicia számára buzaexportra kontingenst kapni, mert a galíciai malomipar nincs annyira kifejlődve. A búzát és tengerit Bratislaváig hajón és onnan vasuton lehetne Dél-Lengyelországba szállítani. Közép-Lengyelország számára a vizitot Danzigon át jöhetne számításba, a kiürülő uszályokban viszont szemet lehetne hozni, miután Jugoszlávia egyre emelkedő mennyiségben vásárol lengyelországi szemet.

A varsói jugoszláv konzulátus értesítése szerint a jugoszláv gabonát Közép-Lengyelországba nem is ismerik. Ennek ellenére a malmok érdeklődnek jugoszláv buza iránt és szívesen vennék, ha a jugoszláv gabonaexportőrök mintákat és árajánlatokat küldenének.

Belföldi festőgyári kartel alakul. A szlovéniai és a horvátországi festőgyárak közös eladási irodát létesítettek Ljubljánban, amely a készített föld, kémiai és egyéb festékek egységes forgalombahozatalát fogja eszközölni.

Megállapítják a föld katasztrális tiszta jövedelmét. Noviszadról jelentik: A nemzetgyűlés tudvalevőleg nyolc agrárterületre osztotta be az országot és minden ilyen terület részére egy nemzetgyűlési képviselőből, egy szakértő földmérőből és annak helyetteséből álló bizottságot választott, amelynek feladata lesz a föld katasztrális tiszta jövedelmét megállapítani, mely azután a földadó kivételénél adóalapul fog szolgálni. A pénzügyminisztérium a járási mezőgazdasági inspektornak jelentése alapján el is készítette erre vonatkozó javaslatát, amely a Vajdaságra vonatkozólag igen kedvezőtlen és aránytalanul sújtja a mezőgazdaságot. A Vajdaság területére megválasztott agrárbizottság dr. Setyerov Szilvákó nemzetgyűlési képviselőből, dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, kamarai főtitkárból és egy földmérőből áll és működését a napokban kezdi meg.

Árlejtések. Október 25-ikére a szuboticei vasutigazgatóság ágynevelő, szalmaszákok és takarók beszerzésére hirdetett árlejtést. November 2-ára a becskerekeli kerületi pénzügyigazgatóság 100 ürméter elsőosztályu tüzifa és 100 métermázsa szén beszerzésére hirdetett árlejtést. — November 29-ére a petrovaradini légiügyi parancsnokság meteorológiai és aerológiai anyag beszerzésére hirdetett árlejtést.

A noviszadi kereskedelmi kamara külföldi mesterképző tanfolyamon fog szaktanitókat kiképezni. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara a legközelebbi hetekben több különböző szakmabeli és különböző nemzetiségű vajdasági iparost külföldi mesterképző szaktanfolyamokra fog kiküldeni, hogy onnan, mint képzett szaktanitók térjenek vissza és itt jogosultak legyenek a kamara által létesített szaktanfolyamokon az oktatást végezni.

Tanácsadó iroda kereskedők és iparosok részére. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara a kamarai választott bíróság életbeléptetésével kapcsolatosan tanácsadó irodát is létesít, amely a kamara területén levő kereskedőket és iparosokat ingyenes tanácsokban részesíti a kereskedelmet és ipart érintő jogi és egyéb kérdésekben. A tanácsadó iroda rövidesen megkezdte működését.

Különleges kocsi a komlószállításra. Noviszadról jelentik: A közlekedésügyi miniszter annakidején elrendelte, hogy a G. H. és a G. A. jelzésű különleges vagonokat kizárólag a komlókvitel céljaira használják fel. A komlókereskedők panaszt tettek a noviszadi kamaránál, hogy ilyen kocsik nem állnak rendelkezésükre, ami sokban akadályozza a kvitel sima lebonyolítását. A kamara felterjesztésére a közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy ezek a különleges kocsik kizárólag a komlókvitel céljait szolgálhatják.

Szövetkezeteket alapítanak a komlótermelők. Noviszadról jelentik: A vajdasági komlótermelők előterjesztést tettek a földmívelésügyi és kereskedelmi minisztereknek, amelyben rámutatnak, hogy a komlóárak azért olyan alacsonyak Jugoszláviában, mert a termelők önmagukra vannak utalva és ennek elkerülése végett szükséges, hogy vajdasági termelők szövetkezetekbe tömörülve együttesen védjék meg érdekeiket.

SZINHÁZ

Ábris rózsája

Bemutató előadás Becskereken

Becskerekéről jelentik: A becskerekeli magyar műkedvelők szombat este mutatták be Annie Nichols nagyszerű három felvonásos vígjátékát, az »Ábris rózsáját.« A bemutató előadás a közönség teljesen megtöltötte a színház nézőterét és viharos tapsokkal honorálta a szereplők kitünőt játékát.

Az előadás szenzációja Kövesi Boriska kitünő alakítása volt. Kövesi Boriska már több mint műkedvelő, akinek fellépését sokáig nélkülözte a becskerekeli közönség, míg most egy tehetségéhez méltó szerepben újra a színpadra lépett. Báthory Piri ezuttal is ragyogóan kedves jelenség volt és közvetlen játékával őszinte nagy sikert aratott.

Nydrai Rezső kitünő kabinetalakítást nyújtott, amit már megszokott a becskerekeli színházbajáró közönség: Flesch Lipót pompásan karrikírozta szerepét. Babinszki János, Vajda Lajos, Borovanszki Géza és Nehner Oszkár is kifogástalan játékot nyújtottak. A két gyermekszerepben kedvesek voltak a Borovanszki-gyerekek, a kis Évike és Józsika. A rendezés jólvégzett munkájáért Nydrai Rezsőt illeti meg a teljes elismerés.

Az előadás a legnagyobb siker minden külsőségét magánviselte. A közönség pompásan mulatott és rengeteget tapsolt. Az előadást vasárnap este megismétlik.

(2)

TÁRCA

Drávaparti kirándulás

Irtá: Govorkovich János

A motorcsónak gyorsan szelte a vizet. A kormányánál Lajos bácsi ült, mellette Palkó unokaöccse... a hátulsó ülésen szerelmes pár: Szlávko a menyasszonyával Milicával. A júniusi nap odacélozott a társaságra erősen perzselve az uszórúhából kinyúló karokat, lábakat és nyakakat, bár ezek a nap jóvoltából amúgy is csokoládéharnára égtek. A vidékre szent csend borult — volna, ha a motor nem okvetetlenkedik a kattogásával. A piszkos habok haragosan tolonganak a csónak felé, kihívóan ostromolják a partot nagy földdarabokat szakítva le az erdőszélről.

A motorzugás felzavar két filozofáló gémet, ezek lusta szárnycsapásokkal törnek át a másik partra, ott leszállnak és tovább kémlelik a vizet. Az erdők felől rigófüty hallatszik, azon túl a vadvirágos mezőn méltóságteljes mérnöki lépésekkel rója a határt a gólya. Néha felüti fejét a vízből egy-egy hal, a békák pedig riadva menekülnek a part felé.

Ott ahol a nap bevilágít az öreg tölgyfák közé a zöld füre ezerszemű nefelejtésszőnyegot szőtt a természet, tarka tömegéből kiemelkednek a sáslilium sárga oszlopai. A hangulat ünnepélyes, mintha a vidék a forró délutánon hálaadó istentiszteletet rendezett volna a természet szellemének, a természet őseréjének amely folytonosan lerombolja a saját alkotásait.

A távolabb álló fákra ránehezedik az ibolyaszínű pára, azon túl sűrű, áthatlan szürkéségbe takarva a szem által el nem érhető képeket.

A mátkapár elábrándozik, talán jövőképeket festve, talán semmire sem gondolva — csak egymás jelenlétét élvezve. Az erdőből visszaverődő motorzaj zavarja őket, a fiú oda szól:

— Lajos bácsi állítsa meg a motort.

A zörgés megszűnik, a csónak nesztelenül siklik tovább, csak itt-ott csobban az oldalán egy-egy ágha-

akadt hullám, mintha kinyájában halkán felnyögne a testét felhasító tövisektől. A csónak menete meglassul, az idegek megpihennek a csendben. Ezt senki sem meri megszavarni. Lassan viszi őket lefelé a víz, a levegő mindig forróbb lesz, a pára sűrűbb, elviselhetetlenebb.

A csend most már teljes. Csak itt-ott rezgi át a levegőt a rovarok halk zenéje, álomba ringatva a hőség-től elfinomott utasokat. Már majdnem elalszanak mikor felcsendül a Milica ajkáról a melankolikus altató dal.

— *Ti več spavaš srce moje.*

Lajos bácsi oldalba löki Palkót.

— Ne aludj hókás! Akkor aztán ugra megindítja a motort és a csónak új életre rohan a Dráván lefelé zokogó zörgéssel versenyezve a messziről ide morgó vízimalom kerekével. Ennek a dühöngése folyton erősebb lesz, hogy végre lassanként ismét elhalljon, amikor már messze mögöttük marad. Most egy erdő árnyában haladnak, a szellőmentes levegőbe illatot lehelnek a néhezlombu fák, a finom rajzolású bokrok és a szénává égett fű. A szederbokrokon itt-ott fehér virágok pelyhedeznek, kék bogycok hamvasodnak. Az árnyékban uszó ruhákba bujt kiránduló csónakosok heverésznek és pajkosan kiáltanak át emezekhez:

— Hípp hípp hurrá!

— Hol kötünk ki Lajos bácsi?

— A Mátyás villánál.

A Mátyás villa nyomorult viskó, elvadult, téholyodott cigánylegény rezidenciája, a vén tölgyek bástváik közé építve. Köréje zöld mezőt festett a felfelé iparkodó páfrány... szürkés-kék hátteret az ég. A hűvös lombok lágyan simogatják a bedültni készülő nádfedeleket, helyet engedve ágaik között a rozoga kéményből kitóduló füstnek... Festői kép: a természet leggazdagabb-űkszerével díszítette a civilizáció legmegvetettebb páriájának a kutyaöljait. A rongyos lakó ott guggol a viskó előtt vigyorogva, röhögve üdvözölve a társaságot.

Mikor Lajos bácsi felakasztotta a bográcsot, beleapritotta az összevagdalt hagymát és elhelyezte a magával hozott harscsa és pontyszeleteket, kivette az óráját és így szólt:

— Most van öt óra, hat óra után kész lesz a halászlé, addig kirándulhattok az erdőbe... hanem aztán pontosan itt legyetek.

A fiatalok megindultak. Nemsokára felhangzott a Milica ezüstcsengésű hangja az erdőből:

— Gora, gora visoka si.

Lajos bácsi ráncos vonásai lágyra simultak kedvence énkére, hensejét édes melegség töltötte el, tekintetét a meglepedés mosolyával küldte a kis menyasszony után, mintha átakarná vele ölelni ezt a kedves jelenséget, a ki felélesztette a mult romjából a fiatal-ságát. Azután az eszelős cigányt nézte. Ez buta vigorgással bámult az aranyórára, amelyet az öreg még mindig a kezében tartott.

— Jaj de szép!

Jóakaróan mosolygott a bolondra, aztán megnyomva a rugót megindította az ütőszerkezetet. A csilingelő óratűs határozatlan örömmel töltötte el az idiótát.

— Add nekem, kérlek.

— Majd ha meghalok, a tied lesz, avval visszatette a zsebébe.

— Hallod-e Mátyás! Én most kissé ledülök aludni, te addig vigyázzol a paprikásra, ha félig befő felébrésztessz. Ha jól viseled magadat, te is kapsz belőle. Érted.

— Értem kezit csókolom.

A hőség, a fáradság felszorították Lajos bácsi pillait és nem sokára elszunnyadt.

*

— Majd ha meghalok tied lesz az óra, ez szeget fűtött Mátyás fejébe. Beteg agyában megbokrosodtak a gondolatok, szemei kidülledtek és vad nézéssel tapadtak Lajos bácsi mellényzsebére. A vadmacska ravasz-ságával leste az alvó ember léleketét, azután halkán ügyes kuszással négykézláb vonult be rongyos kunyhó-jába. Pillanat mulva visszatért... kezében fejsze. Óvatosan közeledett: arcára mohó vágvat rajzolt az örület... És egy pillanat mulva Lajos bácsi felhasított koponyával feküdt a fűvön. Hulló vére messziről pirosan világított a visszatérő társaság elé, a bucsuzó nap és a bográcsú parázsá izott lángja vetekedve világították meg táncoló sugarakkal a szomorú képet.

Mátyás cigány pedig ott ült mellette boldogan, kezében az arany órával, szorosan a füléhez nyomva és halgatva a csengő verését.

— Meghalt a Lajos bácsi, enyém az óra.

INGYEN

Új regények

Új regények

DUMAS MŰVEI

Az eddig megjelent kötetek a kivál kiadásunkban szeptember hóban meg e'ent

DUMAS MŰVEINEK NAGY KIADÁSA

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét ingyen adjuk, így tehát mindazok, akik az alant található szelvényt 10 napon belül a lent felütitett címünkre beküldik, ingyen kapják a kiadásunkban megjelent

DUMAS MŰVEINEK

egy teljes 24 kötetes kb. 4-5000 oldalra terjedő sorozatát

A világ összes nyelveire ültették át őket és milliókra megy olvasóik száma, akik lelkesedéssel lapoznak Dumas varázslatos könyveiben. Még ma sem csökkent e hallatlan mód érdekfeszítően megírt regények izéző látása, amelyek egyuttal pompás humorral, páratlan képzelőerővel, mes-teri elbeszélő művészettel ékesek és ezekkel a tulajdonságokkal minden olvasót lenyűgöznek. A művek szinte beláthatatlan nagyságu, 300 kötetre tehető tömegből, amely Dumas tollából fölvt, azokat a regényeket és elbeszéléseket jelentettük meg, amelyek méltán örökbecsűeknek mondhatók.

Kiadóvállalatunk fordító- és bírálóbizottságának tagjai is teljes garanciát nyújtanak arra, hogy a fordítások a legteljesebbek és a legtek-tesebbak.

Kiadóvállalatunk fordítói, bírálói a következők: Balla Mihály, Bonkáló Sándor dr., Csillay Kálmán, Forró Pál dr., Gellért Hugó, Gyagyovszki Emil, Flavas András Károly, Honti Rezső, Karinthy Emilia, Karinthy Frigyes, Kelen Ferenc dr., Lándor Tivadar, Németh Andor, Dobosi Pécsi Mária, Péterdi István, Porzolt Kálmán, Pünkösti Andor, Sebestyén Károly dr., Schöpflin Aladár, Sziklay János dr., Szini Gyula, Sztrokay Kálmán, Trócsányi Zoltán dr., Vécsey Leó.

A művek szép nyomásban, kitűnő fordításban és a szokásos könyvalakban jelentek meg, rengeteg gyönyörű illusztrációval ellátva és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk kötetenként 2½ dinár megtérítést. A szétküldés négykötetes sorozatonként a tényleges portóköltés megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkban abban a sorrendben, amelyben a megrendelések beérkeznek. Kiadásunk a következő érdekfeszítő műveket foglalja magában:

„Gróf Monte Christo“, „A világ ura“ (a „Gróf Monte Christo“ folytatása), „A holt kéz“ („A világ ura“ folytatása), „Husz év mulva“, „Bragelonne viconte“ (a „Husz év mulva“ folytatása), „La aber; G bri l, ava y a G l' arab történet“

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

Chris'eusen és Társa

GUTENBERG

könyvkiadóvállalat

Budapest, V., Váci-utca 17, 1élem.

T. telefon Aul. 871-66

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő!

SZELVÉNY

107

Alullrott Dumas összes fent h' detett műve't ingyen kívánja
Átvételi el' merést es szá' l' ási é' tesítést ké' lünk

Név

Lakhely (neve)

Posta

Külföldi címek az
illető állam nyel-
vén közölendők

Jól olvasható
alfirást kérünk

NYILT-TÉR

Dr. Nenad Bugarski kr. javni beležnik u Somboru.

F. Broj 544/1928.

Dražbena objava

Objavljujem, da će se na molbu gospodina Borivoja Markovića advokata iz Beograda, kao staratelja stečajne mase prezaduzene Zemaljske Kreditne Banke d. d. iz Beograda, prodavati na javnoj dražbi kancelarijski nameštaj sa kasama i pisačnim priborom, stečajne mase, uz moje sudelovanje, dne 25. oktobra 1928. godine pre podne u 9 sati u Somboru u prostorijama ovdajšnje filijale Zemaljske Kreditne Banke d. d.

24. oktobra 1928. godine pre podne u 10 sati u Batinu u prostorijama tamošnje filijale Zemaljske Kreditne Banke d. d. te

23. oktobra 1928. godine pre podne u 10 sati u Srpskom Mileticu u prostorijama tamošnje filijale Zemaljske Kreditne Banke d. d.

Dr. Nenad Bugarski
kr. javni beležnik u Somboru.

10740

Izvrš. br. 859/1928.

Dražbena objava

Potpisani sudski izvršitelj na osnovu §-a 102. zak. čl. LX. od 1881. objavljuje, da će one pokretne, koje su usled odluke broj 2431/1928. kulskog kraljevskog sreskog suda u korist ovrhovoditelja Fišer i Dr. zastupan po advokatu dru J. Sekelj, Kula protiv Petra Hoffmann Torža radi namirenja 7313 dinara glavnice i spp. popisane i na 14.100 dinara procenjene i zaplenjene poimence 2 štelaze, 2 pulta, 1 vaga i razna špecerajska roba na temelju odluke br. Gn. 2901/1928. kulskog kr. sreskog suda na javnoj dražbi prodati.

Dražba će se održati dne 18. oktobra 1928. posle podne u 2 sata u Torži u radnji ovršenika.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar po §§. u 107. i 108. zak. čl. XL. 1881.

U koliko su odnesne pokretne i drugi za — nadplenili i na iste namirno pravo stekli, ova se dražba u smislu §. 20. zak. čl. iz 1908. god. odredjuje i u njihovu korist.

Kula, 9. oktobra 1928. god.

Nečitljivo potpis
kr. sudski izvršitelj.

10739

A METALOHEMIKA K. D.
BEOGRAD

Igazatósága közli, hogy nem azonos és semminemű összeköttetésben nem áll a felszámolás alatt álló „Metalhemika“ d. d. za kemijske i rudarske proizvode zágrebi céggel.

10777

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy folyó hó 15-ikén üzembe helyezem új, fővárosi mintára berendezett köztiisztasági vállalatomat, amely a szemétnék a házból másnaponként való kihordását fogja elvégezni. Felkérem a n. é. közönséget, hogy megrendelésével engem felkeresni sziveskedjék. Hívásra házhöz megyek.

Marko Bašić
Beogradski put 32.

10664

Gondolt-e családja
gyermekei jövőjére?

Van-e életbiztosítási kötvénye?

Kössön felesége, gyermeke javára életbiztosítást! Biztos takarékosági mód, szerencsétlenség esetén hű támasz az életbiztosítási kötvény!

Forduljon díjmentes felvilágosításért a

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító társasághoz

Subotica, Aleksandrova ulica 4.

Az intézet saját palotájában.

10743

10628

Csődelháritás

A hatóságilag engedélyezett kereskedelmi társaság „Jugokompas“

Novisad, Laze Telečkog ulica 14. telefon 26—11.

Raskó Lajos a noviszadi Hitelezővédegyelet volt igazgatójának vezetése alatt, átveszi bíróságon kívüli egyezségeknek teljes keresztülvitelét fizetésektelen kereskedők részéről.

Ajánlatok idejekorán kéretnek, mert csak az esetben lehet szakszerű és egyéni kezelés mellett sikeres eredményeket elérni.

Dr. Fest Sándor
egyetemi magántanár

gráci leányotthonába

november 1-től kezdve felvesz még néhány növendéket

Modern nyelvek, zongora, háztartás.

Klimatikus hely, a tenger színe felett 500 méter magasságban, park, kert, sport. Megbízható referenciák, prospektus.

Dr. Aleksander von Fest
Mädchenheim, Sankt Peter bei Graz

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsineg, gabonás és lisztes zsákok, vizmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállítva és a legolcsóbbak az egész környéken

A FÉRFI, A NŐ

ES A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

— Ugy látom, máris jobban ismerem azt a lányt, mint te — felelte Kelemen tárgyilagos hangon — pedig csak a te elbeszéléseidből ismerem. Fontos érdek vezette hozzád... Te voltál az egyetlen ember, aki alkalmas volt arra, hogy elvidd a szürke vidéki városból és bevezesd a nagyvilágba. Te csak erre voltál kiszemelve és ezt a hivatásodat már betöltötted... Csupán az ugródeszka szerepét játszottad egy nagyot akaró vidéki lány merész és kockázatos ugrásánál... Ennyi az egész.

— Nem, tévedsz... — tiltakozott még Dér. — Rosszul itéled meg...

— Ha józanabban fogsz gondolkodni, mint ma, akkor magad is rá fogsz jönni, hogy így van... Tudom barátom, hogy hálátlan dolog a hálványrombolás és ha én most mégis össze akarom törni azt a hamis hálványt, amit a szivedben emeltél, csak azért teszem, hogy a gyógyulás utárára vezesselek.

— Oh, hiszen így még rosszabb volna...

— Csak azért hiszed ezt, mert most a megsértett férfi-hiúságod is fáj. Rá fogsz azonban jönni, hogy nem is olyan borzasztó az, ami veled történt. Egy szép fiatal lány neked adta az első öleléseit és te cserébe elindítottad egy rögzös pályán... Hogy tulságosan realisan fejezem ki magam: ez egy üzlet volt, amelynél mind a két fél jól jött ki.

— Tulságosan messze ragadnak a tulsáid!...

— Lehet, hogy kissé tulsók, amikor üzletről beszélek. Bizonyos azonban, hogy ebben az

egész szerelemben — ahogy te nevezed — a lány volt a kezdeményező. A saját akaratából ment fel a lakásodra és lett a tied. Az ő gondolata volt a szökés is és te az egész ügyben meglehetősen passzív szerepet játszottál... A lány szokatlan aktivitása azt bizonyítja, hogy szükség volt rád az elindulásnál és most úgy látszik más valakire van szüksége a boldogulása érdekében... Ezért téged habozás nélkül feláldoz...

— Látod, hogy nincs igazad! — kiáltotta Dér dajadalmasan. — Hiszen tulajdonképpen nem változik közöttünk semmi és holnap már találkozunk!

— Édes barátom — felelte Kelemen kiméltelen józansággal — ez nem jelent semmit. Csak azért ígérte meg, hogy ezentul is eljön hozzád, hogy könnyebben beleegyezzél az elköltözésébe... És ha egy-két találkozást még ki is tudsz majd könyörögni, végeredményben mégis csak szakítani fog veled... És bár tudom, hogy szinte lehetetlent kívánok tőled, mégis azt tanácsolom, hogy ha már így történt, ne keresd a vele való találkozást, ne könyörögj a szerelmét, mert így még fájdalmasabb lesz a keserű valóság.

— De nem bírok, érted, nem bírok róla lemondani... — tört ki az őszinte panasz Dérből.

— Pedig ezt mégis így kell szépen befejezni, akárhogy fáj is. Hiszen tulajdonképp te hálás lehetsz annak a lánynak, akármilyen fájdalmat okoz is most neked... Néhány gyönyörű, boldog hónapot adott neked és ezt hálásan kell fogadnod, mint egy nagy ajándékot. Te segítettél őt elindulásánál, ő viszont cserébe a boldogságot adta neked... Most bele kell törődnöd abba, hogy a legnagyobb boldogságnak súlyos fájdalom az ára... Meg kell fizetned ezt az árat és gyógyulást kell keresned.

— Ugyan, miben kereshetnék gyógyulást? — kérdezte Dér lemondóan.

— A munkában — felelte Kelemen határozottan — csak a munkában. Nem tartozom azok

közé, akik azt hirdetik, hogy a boldogtalan szerelem fájdalma ihletet ad az íráshoz. Ez hazugság. De ez a lány téged is kiragadott a kíváncsi szürkeségből és most nem szabad visszahúzódnod a tespedésbe. Fiatal vagy és tehetséges... Csak a munkához menekülhetsz. Ha aztán teremteni fogsz valami érdemeset, az alkotással együtt meg fog jönni a gyógyulás is.

Sétájukban a nagy szürke bérházhoz értek, amelyben üresen és ellenségesen várt Gézára a szürke hónapos szoba. Órákig jártak és fáradtak voltak a gyaloglástól. Kelemen a kezét nyújtotta Dérnek:

— Keress fel minél gyakrabban! Különben majd én is meglátogatlak. És fel a fejjel! Az a lány nem érdemli meg, hogy kétségbeessél és mindenről lemondj!

Könnyű volt ezt így elmondani, de milyen kevéssé hatnak az ilyen szavak az olyan friss szerelmi sebekre, mint aminők Gézát gyötörték. Barátjának józan, tárgyilagos és kiméltelen szavai ugyan új kételyeket ébresztettek Dérben, de amikor felment szobájába, önkéntelenül mégis Lilit kereste az első tekintetével és amikor a hideg ágyba vetette magát tudta, hogy itt nem használ semmi okos szó, neki a lány kell, Lili, aki még az övé volt, de mégis szinte elérhetetlen messzeségben volt már tőle.

XIX.

Fóti Lili ezalatt berendezkedett új otthonában. Egy villaszerű kis házban béreltek két szobát Ilse Kurttal, szerény, de derűs, kedves kis lakást, amely a nagy bérkaszárnya szegényes, kopott butorozott szobája után szinte fényűző pompát jelentett. Véletlenül elég kedvező feltételekkel jutottak a kis lakáshoz, amelynek tulajdonosa, egy mérnök hónapokra eltávozott Berlinből, valami kiküldetésbe egy vidéki vasutépítéshez. Ilse Kurt szerezte a lakást, aminthogy a tapasztalt, ügyes német lány intézett most már mindent Lili új életében.

(Folyt. köv.)

Kovács-féle nagyenyedi arckenőcs

évtizedek óta
elismerten a
legjobb

ARCÁPOLÓ
Kapható minden gyógyszerárban,
drogériában és illatszertárban.

JUGOSZLÁVIAI FŐLERAKAT
Drogeria Hercul Subotica
Aleksandrova ulica 1. — Telefon 165. 9438

Megfiatalítja 20 évvel a FÉRFIFEJ-védjegyes SCHNEWEISS-hajregenerátor, mely visszaadja az ősz haj eredeti színét! Biztos hatás. Abszolút meg- és ólommentes. Kapható minden drogeriában, gyógyszer- és illatszertárban. Ahol még nem kapható, 40 dinár beküldése mellett bérmentve szállít két üveggel az S. H. S. képviselő.
Balla drogeria V.-Beckerek

Acélrolló gyártás
a legjobb kivitelben, legolcsóbban
Vászi Péter
ujjonnan berendezett rollógyártó telepén
Subotica, Bene Sudarevičeva 41

Esti teájához használjon kizárólag
ORIENT - kekszet
Naponta friss sütés
Mayer Alfréd, sütőde
Subotica, Kakas iskolával szemben

KÉPES VASÁRNAP VAJDASÁGI IRÁS
TÁRSADALMI KÉPES HETILAP
Szerkeszti: CSUKA ZOLTÁN
A KÉPES VASÁRNAP mellékletében független irodalmi szemle
Szerkeszti: SZENTELEKY KORNÉL
A KETTŐ EGYÜTT:
52 OLDAL
AZ ÁRA CSAK **5** DINÁR
A világ eseményei friss képekben a „Képes Vasárnap” minden számában
Sándor Pál: „Rasz-kolajkóv-szibériában” c. eredetnagyrégénye a „Vajdasági irás”-ban ...
Minden vajdasági magyar legyen ebben kultúr-élessége növelésnek továbbfejlesztőt, a vajdasági magyar írókat támogatni!

2 ÉVI HITEL
Mindenemé egyes és univerzális
asztalos- és bogrúrgépek
beépített motorral vagy anélkül
keretfűrészek
Welker-Werke J. Wachstein
Wien X/4 Laxenburgerstr. 12
Alkalmi vétel: használt, jó karban levő komb. egyengető, csapoló, maró és vastagsági ilyal, marógép fűrészpáncél és körfűrészszel kombinálva.

Uj ernyőüzlet Suboticán!
A gyönyörű csipacsn, Földes ruházat mellett
R. HERNFELD
Saját készítményű ernyők állandó raktára.
Olcsóbb mint bárhol.
Javítások szakszerűen eszközöztetnek

UJ! 1787 UJ!
Mandula Magyaró Mazsola Füge
SUGÁR MANÓ
Telefon 47

Az ecetsav méro,
egy a léi sava yit- hoz csak a Kemény certyáron késő új
Iőzött eszencet
használjon. Használati utasítás: 1 liter ecet, 3 liter víz.
Gyár:
L. Vajnovičeva ul. 5.

Gyenge férfiak-
nak 10 dinár beküldése esetén bérmentve küldöm szabadalmazott szenzácós találmányomat ismertető könyvemet. — Citr „Patent 609”
Cibj (Kolozvár) 1622
1. sz. postafiókbérlet.

Paszományt
butorra, függőnyre, draperiára, rojtokat, zsinórokat bojtokat olcsón vállal
Nagy Lajos
paszományos, Jugočeva 31.
Meghívásra mi tiummal házhoz megyek

Nea.Crem
legmegbízhatóbb arc- és kézápoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

KINTORNA

Az Afrika-utazó utiélmenyeket mesél el.
— A legborzasztóbb volt, mikor egyszerre ötven emberevőt megfutamtítottam.
— Hát ez hogy volt lehetséges?
— Igen egyszerűen. Én menekültem s ők utánam szaladtak.
*
Bruzala ur felelősségre von egy ismeretlen urat:
— Ön volt az a vakmerő, aki gorombáskodni mert a feleségemmel?
— Igen, én voltam.
— Gratulálok, édes jó uram!
*
A színházi pénztáros meglepve kérdezi egy úrtól:
— Milyen címen akar maga a színházban csak félárat fizetni?
— Azért, mert a balfülemre süket vagyok.
*
A férj kinyitja a szekrényt és felháborodva kiáltja:
— Hát ez disznóság. Már a ruhás szekrényünk is tele van pókhálással.
— De kérlek — feleli a felesége — az nem pókháló, hanem az én legujabb estélyi kosztümöm.

Az özönvizet adta elő a hittantanár ur az iskolában. Nagy elánal magyarázta:
— És ezután jött az özönviz... Az ég csatornáit megerezték és minden élőlény elpusztult a földön kivéve azokat, amelyeket Noé a bárkába vett...
Meggzólal erre a kis Mórička:
— Hát a halak?
*
Dr. Kamenkovics Zorán, a becskerekéi kórház kitűnő sebészőorvosa a napokban sikeresen operálta ki egy becskerekéi urilány vakbelét.
— Kisasszony — mondta neki, mikor a pácienst már jól érezte magát — olyan ügyesen varrtam be a sebtét, hogy alig látszik belőle egy centiméter hosszú varrat.
— Hát aztán, ha hosszabb volna se lenne baj — felelte mosolyogva a szép páciensnő — hiszen ott úgy se látják.
— Ugyan kérem, kedves kisasszony, már hogy beszélhet így!
— Miért?
— Hát mit lehet tudni, milyen lesz jövőre a divat.

OKTOBER HEFT
Aus dem Inhalt:
Mein tollstes Flugerlebnis
von UDET, FIESELER, RISZTICS, LOOSE u. a.
Wenn Männer lieben
von GRETA GARBO
Menschliches in der Tierphysiognomie
Die muß ich kennenlernen
u. a. m.

Kérjen BURGONYA ajánlatot
Mandl és Rosenzweig cégtől Novisad

Kis Szent Teréz oltár
rendkívül szép kivitelű, 6 1/2 méter magas, művésziesen festett képpel, dus faragásokkal, valódi catarin arannyal aranyozva, jutányos áron eladó
F. Bachinger aranyozó cég
Subotica, Bene Sudarevičeva ulica 34

NESTLE-féle GYERMEK-LISZT

ERŐSITI ÉS EGÉSZSÉGBEN TARTJA A GYERMEKEKET

Képviselő(nő)ket
keresek állami értékpapírok kis havi részletre való eladására. Feleltételek miatt forduljon
JAKOV C. ZUMBULOVIĆ céghez
Beograd, Kralja Petra ulica 52

KUGLI GOLYÓK
billiárdgolyó, mandinergummi, Lignum sanctum golyók
70 dinártól 150 dinárig
özv. Gerber Jakabné Subotica
B. Sudarevičeva ul. 32

Elsőrangú irodistanő
perfekt szerb, német és lehetőleg magyar, gyors- és gépirónó azonnali belépésre kerestetik
Aromatika 16622
Novisad, Futoški put 37

Prima rózsa-, fehér-, Wollmann-rózsa burgonyát
stájer a mátszesztenyét
nagyban legolcsóbban szállít
Kuntner Jakob Sombor
Telefon 155 10756

Üzleti berendezések
pu tok állványok, iróasztalok, egyült és kőn-kő is eladók
Berger Gyula
Subotica, Terezična ulica 3.

Virstli Kolbász Salfalade Raaber Párisi Krakkói Szalámi
és minden egyéb felvágottak kaphatók
Kőrösi Géza
cégnél — Tel. 513 10755

Noviszádon a Trg Oslobodjenja 3 a'att (volt Wagner-házban) 1075
5 SZOBA
és mellékhelyiségekkel álló
lakás
november 1-re kiadó

J. Andriska

műszaki üzlete, SUBOTICA, Jelačićeva ul. 9. Állandó raktár elsőrendű gyártmányu kerék párokban, kedvező fizetési feltételek. Egyedült lerakat „PIRELLI” olaszgumó gumikból Minden e szakmába vágó javításokat szakszerűen végez

LEVELEZÉS

Szórakozás céljából ismeretséget kötnék tisztességes, vagyonosabb, román. kath. leánnyal. Leveleket »Huszonhatéves nőtlen kereskedő« jellegre a kiadóba kérek. 10709

Megismerkednék oly tisztességes, jó házból való leánnyal, akinek szépségét mindenki bámulja. Leveleket »Viruló rózsá« jellegre a kiadóba kérek. 10707

Nem tucatárú, hanem kiállítási tárgy Brauchler minden butorgarnitúrája. Subotica, Halpiac.

HÁZASSÁG

Házasságában csalódott, önhibáján kívül tör. elvált, 36 éves, izr. iparos, ezután keres szerényigényű, jó lelkű, 26-32 év körüli leányt vagy gyermektelen özvegyet vagy elvált asszonyt házasság céljából. Vallás és hozomány teljesen mellékes. Leveleket lehetőleg fényképpel »Kettőnk boldogsága« jellegre kiadóba kérek. 10661

Csinos, középkorú, finom izr. urileány hozománnyal vagyonosabb, karakteres izr. ötven év körüli férjet keres. Leveleket »Szőke leány« jellegre kérek. 10630

Nagy gabonakereskedelmi cég tisztviselője oly jobbmodú, vidéki fiatal leány ismeretséget keresi házasság céljából, aki nőülés esetén az ottani gabonabevásárlást lehetővé tenné neki. Lehetőleg fényképes leveleket titoktartás mellett »Gabonás« jellegre kiadóba kérek. 10457

Hölgyeim! Magántisztviselő vagyok, tulzsfoltan sok munkám miatt és a haladás szelleme értelmében is ezután keresem házasság céljából szolidlelkű, beke-szerető, középtermetű, kisé-molett, egészséges, közepesen szép, feltétlen tisztamultu, rövidhajú, intelligens, de nem raffinált, háziasan nevelt 18-23 éves leány ismeretséget, aki 5-10 láncc földdel vagy ennek megfelelő más értékű hozománnyal is rendelkezik. Én 25 éves, román. kath. magasabb állású magántisztviselő vagyok, vagyonom körülbelül megfelel annak, amit jövedélim-től is kérek. Leveleket »A sors dönt« jellegre a kiadóba kérem, a legnagyobb diszkreciót garantálom. — Kalandornők és közvetítők kíméljenek. 10712

42 éves magános urinő, özvegy, r. k. vallású, ismeretség hiányában ezután szeretne megismerkedni házasság céljából 45-50 év közötti jól szituált magános urakkal. Hozománnyal rendelkezik. — Ajánlatokat »Jólelkű« jellegre a kiadóba kérek. Csakis komoly levelekre válaszolok. Közvetítők kizárva. 10719

Egy fess barna érettségizett fiatalember oly nő komoly ismeretséget keresi házasság céljából, aki körülbelül százezer dinárral rendelkezik. Választ »Kölcsönös szimpátia« jellegre kérem. 10782

Saját vagyonnal rendelkező, fess fiatalember házasság céljából hasonló leány ismeretséget keresi. Leveleket »Bácska« jelleggel a kiadóhivatal továbbít. Titoktartás garantálva. 10708

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és éles szövegű számítás. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívásig tartó leveleket továbbítunk. Kérdéseket a kiadóhoz kell fordítani.

Raktárnokot keres helybéli malom. Ajánlatokat kizárólag a kiadóba küldendők »Malomraktárnok« jellegre. 10741

Uri és női fodrászszület Sokolska ul. 2. szám alatt kiváló munkaerők által végzettek mindennemű uri és hölgyfodrászati munkát. Női bubi és eton hajvágás 6 dinár. Szives pártfogást kér Filipovics Lajos uri és női fodrász. 10733

Ruhafestő és vegytisztítóségedet, önálló munkást, azonnali belépésre keresek. I. Pollák, bojadisana. Slav. Požega. 10703

Besseres Mädchen in allen huslichen Arbeiten bewandert sehr schönes Jahreszeugnisse sucht Tagestelle am 1-2 Kindern. Schriefliche Anträge an die Adresse: Jagodinska ul. 10. 10736

Butorpoliturozást a legolcsóbb áron elvállalok. Címeket kérem a kiadóhivatalba leadni. 10734

Okleveles tanítónő, ki nyelveket beszél, esetleg zongorát is tanít, felvétetik. Cím: dr. Vojnich, Bačka Topola. 9233

Könyvelő órai munkát elvállal. Beszél németül, horvátul és magyarul. Címeket a kiadóba kér. 10684

Dieselmotor gépészt, képzett szakértőt, keresünk azonnali belépésre. Villanytelepen már működött előnyben. Ajánlatok bizonyítványokkal Električna Centrala Havaš i Drugovi, Bačka Topola. 10689

Gyógyszerészasszisztent azonnali belépésre keres. Török gyógyszerész, Kovin. 10691

Cnkraščezegéd, önálló, október 21-iki belépésre állást keres. Bavasits Antal, Veliki Beeskerek, Varoska Postlastičarnica. 10658

Lično pravoval elmennék vendéglőbe vagy depóba fiks fizetésre vagy leszámolásra. Vidékre is. Cím a kiadóban. 10663

Géplakatos, józan, szorgalmas szakember, volt gazdasági gépész, állást keres kisebb malomban, traktor, stabilgép vagy nyersolajmotorhoz állást keres. — Cím a kiadóban. 10662

Jömnkás raktári szabósegéget felvesz Koncz Dezső, Mali Idjós (Bačka). 10717

Nevelőnőket, zene- és nyelvismeretekkel, elemi- és középiskolai tanítókat, gyermekkertésznőket, Hortnerinöket, egyszerű kisasszonyokat, játszótársakat ajánl: Pädagogenbund, Wien IV., Karlsplatz 7. 429

Gyógyszerészgyakornok 1 1/2 évi gyakorlattal szerb és magyar nyelvtudással azonnali állást keres, Bojanic Szávó, Mošorin. 10623

Solidna devojka za sve kućne poslove traži se za 15. oktobar. Upitati Amon. Sanlićeva 14. 10413

Autógarage, javítóműhely, autó és kerékpárgumi vulkanizáló. Speciális alumínium hegesztés. Bata-garage és Takács vulkanizáló Zrinjski trg 24. Tanoncok felvétetnek. 4289

Jó házból való fiu ékszerész tanoncnak felvétetik. Martin Bartos, Bogovićeva 20. 10443

Két asztalossegéd, állandó (funeros) munkára azonnali felvétetik. Kiss János asztalosnál, Staribečen. 10621

VÉTEL-ELADÁS

Szuboticán jó vevőkörrel rendelkező kárpitos-üzem teljes berendezéssel családi okok miatt előnyös fizetési feltételek mellett eladó. — Biztos jövő jellegű ajánlatokat a kiadó továbbít. 10780

Elegáns különbejárta utcai parkettás szoba, a vasúttal szembe, november 1-re kiadó. Bővebbet Ivan Antunović ul. 3. földszint. 10764

Gözkazán Tischbein 85 tüzelőfelülettel, hullámos tüzesővel, 70, tüzesővel, 10 légkörös, azonnali eladó. — Nyolc napon belül elszállítható. Nagy Sándor, B. Topola. 10766

Két gözkazán tartánynak, 400 és 600 lit. tartalomra, eladó sürgősen. Nagy Sándor, Bačka Topola. 10767

Jó karban levő Dürkopp szabógép eladó. László József, cipésznél, Horgoson. 10611

Fűszer- és rövidáru-üzlet költözködés miatt berendezéssel együtt azonnali eladó. Özv. Epsteinné, Srbobran (Bačka). 10613

Mindszenti koszorukra megrendelést már most előjegyez 50 dinárért Balog Lina virágüzlet, Bányaszálloda mellett. 10686

Wertheim-kassza, hálószoba és egyes butorabok olcsón eladók. Dr. Blum fogorvosnál Szuboticán. 10769

Kis családi ház 3 kapu kerttel eladó. Cím: Avarska ul. 35. Ferrum-gyár mögött. 10768

30 házhely

A Váci-telepen, a huszárlaktanya mögött, a Hartmann-telepi villamos megállótól 250 méterre egészséges helyen, prima komlóval, gyümölcsösökkel, herével beültetve, részletfizetésre is kapáknék eladó. Bővebbet Senoe (Bem) ulica 17. délelőtt 11-12 órakor, vagy a helyszínen Hartmann-gyár kapusánál és 756 telefon alatt. Közvetítők kerestetnek. 10702

Hálószobaberendezés két személyre tükrosszékerekkel, teljesen jó karban, jutyányosan eladó. Érdeklődni lehet Meštrovićeva ulica 25. alatt (Mucsi-telep, Hoffmann-ház.) 10710

6 HP cseplőgarnitúra elváltorral haláleset miatt eladó. Dukai Andrásné, Srbobran. 10752

Eladó olcsón biztos megélhetésű kocsmá kerttel, uri lakással különálló ház teherpályaudvarral szemben. Carinska ul. 37. 10745

Őszi divatujdonságaink megérkeztek!

Férfikalapokban a világhírű **E. Ward** angol és **L. F. Roeselet** francia gyárosok egyedüli lerakata

Nagy raktár férfi fehérneműekből, divatnyakendők, an ol férfi és női keztyük, harisnyák, valamint az összes divatkülönlegességekből

Eredeti angol poulowerek, női divaternyők nagy választékban

Braća Lener
Subotica, Aleksandrova ul. 5

Ferfi fehérnemű méret szerint megrendelhető

FOGLALKOZÁS

Ingyen kap egy ruha fazon varrását, ha 2-3 ruhát varat egy szezon alatt. Jutányos áron készít angol kabátokat. Tanulóleányokat vesz fel. Vera mode salon, Sokolska ul. 7. 10781

Órásségéd, fiatal, állást keres. Kiss Ernő, János fia, Srbobran. 10687

Munkatársat(nőt) oklevelest vagy tapasztalt nemoklevelest német, szerb és magyar nyelvismerettel keresek november 15-től. Curriculum vitae-vel ellátott ajánlatokat kérek. Honl gyógyyszerész, Bácska Palánka. 10751

Középfoku ipariskolát végzett vagy jobb kézírású, megbízható vaskerekedőségű beográdi műszaki irodába raktári és irodai munkára felvétetik. Német nyelv tudás feltétel. Ajánlatok rövid éleleirással »Ambiciózus« jellegre a kiadóba küldendők. Természetheni lakás és ellátás az irodaépületben. 10746

Bognárségédet, jó munkást, keresek azonnali belépésre. Ádám Mertz, bognármester, Bački Monoštor. 10659

Allami hivatalnok, végzett jogász, gépirásban és könyvvitelben jártas delutáni irodai munkát vállal. Ajánlatokat »Jogász« jellegre a kiadóhivatalba. 10772

Fogorvosi rendelőmet házunk déli oldalára helyeztem. Dr. Blum fogorvos, Subotica, a gimnáziummal szemben. Női alkalmazott felvétetik. 10770

Fincérleány felvétetik. — Ugyanott seylon megvételre Kerestetik. Skotus Viator ulica 17. 10762

Utazó(nő) vagy képviselő(nő) Bácska és Bánátra, ki műszaki cikke eladásában jártasággal bír, jutalékra felvétetik. — Ajánlatokat 10512. sz. alatt a kiadóba kérek. 10512

Gépszakmában, technikában jártas tőkés társat keresek szabadalom elkészítéséhez. Leveleket »Fontos« jellegre a kiadóba kérek. 10453

Szobaleányt keresek, intelligens, megbízható, jobb leányt. Jelenkezés P. Kujundžića ulica 7. 10726

Télikabát vagy öltöny 850 dinár, felöltő vagy nőikabát 300 dinár V. Kuntscher szabónál, B. Sudarevićeva ul. 25. 10777

Éozvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 10408

Könyvelőnő, komolyabb munkaerő, perfekt magyar-német, államnyelven is beszél, másodkönyvelői állást keres nagyobb vajdasági cégnél. Ajánlatok Jugosl. Rudolf Mosse Beograd címre »296« jellegre kéretnek. 10776

Keresek azonnali belépésre elsőrendű szállodai szakácsnőt, keresek és ajánlok főpincérekét, éthordókat, kaszirnőket és szállodai szobaasszonyokat, szakálcányokat. Privát szakácsnők elsőrendű uriházhoz. Német nevelőnőket keresek és ajánlok. Üres és butorozott lakásokat ajánlok. Lang agentúra, Paje Kujundžića 4. 10774

Jobb nő házvezetőnőnek menne magános urhoz vagy urnőhöz. Cím a kiadóban. 10747

Ügynvédelőt, hosszabb gyakorlattal, ügyvédi iroda önálló vezetésére is megfelel, keres alkalmazást szubotici vagy noviszadi ügyvédi irodában. Cím a kiadóban. 10701

Sofför, aki mint géplakatos is, bármilyen típusú autóbóhoz vagy pedig garázsba mielőbbi belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 10683

Fraulein mit Jahreszeugnissen, perfekt Deutsch, die auch ganz leichte häusliche Arbeit verrichtet, zu einem fünfjährigen Knaben gesucht. Anträge mit Lichtbild an Dr. Georg Bondy, Subotica, Aleksandrova ulica 5. 10394

Solides deutsches Kinderfräulein wird auf ein Land gesucht. Neben ein 7 und 8 jährigen Kinde. Frau Stefan Birkás, Subotica Zrinjski trg 18. 10566

Ügynköket Subotica és környékére, felek látogatására bank ügyekben, kereseti lehetőség havonta 3000-5000 dinárig. Daruvári Polgári Takarékpénztár főmegbízottja, Josip Pejić Subotica, Cara Dušana ulica 5. 10603

Rövid- és divatúru szakmában perfekt segédek és kiszolgáló leányok azonnali felvétetnek. Csakis elsőrendű munkaerők jelentkezzenek. Ugyanott jömegejelésű, becsületes üzletben már alkalmazva volt 25-30 éves bolti szolgáló felvétetik. Cím: Radió Reklám Subotica. 10602

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig

2 nagy sláger! 2 világhírnév!

CHANG

Melodráma. Ember és vadon éposza, ezenkívül Harold Lloyd gyönyörű vígjátéka

1000+1

Egy gyáva fickó humoros története

Hétfőtől

Lily Damita, Vivian Gibson, Wadimir Gaidarov

Szeretve a vérpadig

Modern házasági történet

Ha **KÖNYVSZAKERTŐRE** lesz szüksége írjon **Borbély L. Novisad**, postafiók 75 címre

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapotól és előző hétfőig számított. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbontott leveleket továbbítunk. Kérjük a hirdetőket, hogy a hirdetésük mellé a szükséges díjat is csatolják.

Rendeljen mintákat és **láttni fogja**

hogyan szövet, kanyargó és sevíjto: férfi ruhának, gyapjú, zefír, parhet, plüss, karion, bársony női ruhára, vászon és minden más ruha árú beállítására legjobb és legolcsóbb

R. Stermecki nagyáruháza
Celje, 27. sz. m (S ov.)

A Stermecki nagyáruház közvetlenül a legjobb és világhírű gyárakból eszközli bevásárlásait és ezért kerül árusításra jó és szolid árú olcsóbban, mint akárhon máshol. Rendelések 500 dináron felül bérmentve. Képes árjegyzék több 1000 ábrával ingyen 1073

Perzsa szőnyeg
öreg békebeli jó minőség

1 darab	475 x 34	} méretekben
1 „	435 x 320	
1 „	355 x 176	

valamint több kisebb-nagyobb divány-átvetők, össe-kötő-, ebédli- és uriszoba-szőnyegek

Balog Lina cégnél Subotica

Ugyanott egy 400 x 300 használt de jó állapotban levő Koch te Kock féle

világos szőnyeg olcsón eladó

Kozmetikai szalon

Tulajdonos: **Dr. VÉCSEI JENŐNÉ**
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia
Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

Mielőtt vetítőgépet

vásárol, tekintse meg legújabb rendszerű vetítőtör hűtővel ellátott
A. E. G. 5962
„Successor és Triumphator“ gépeinket!
ORIENT-ELÉ D. D. Subotica

Középnagyságu Meteor vagy Meidinger-kályha kerestetik. Cim a kiadóban. 10705

Szalagfűrészgép, keveset használt, Kirchner-féle 60 m/m kerékkel eladó. Bori Béla géplakatos, Subotica, Stosova ul. 10666

Karbid aparátus, teljesen jókarban, alig használt, 20-25 lámpára való teljes felszereléssel, villanybevezetése miatt eladó. Temerin „Amerika“ vendéglő. 10698

Két házhely, a szegedi szőlők legszebb helyén termő gyümölcsfákkal eladó. Pleszkovits Béla, Budanović ulica 22. szám. 10675

Fűszerüzletberendezés eladó. Koiss János, Martonos. 10123

Ötven év óta fennálló kocsmá, házzal együtt eladó. Cim Poštanska ulica 7. 10616

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől, október 11-től egy teljes hétig a világ legnagyobb filmje

Királyok királya

Két részben, 18 monumentális felvonásban. Mindkét rész egyszerre!

Teljes 3 órás előadás!

Az előadás alatt templomi énekkar énekel! Előadások kezdete délután 3. 6 és 9 órakor. Első előadás délután 3 órakor

Burgonyát, rózsa, fehér és Woltmannrózsa fajokat, legalacsonyabb napi áron szállít **Josip Veselko, Čakovac**. Táviratcim: Veselko. 10722

Gyümölcsfákat őszi ültetésre kiváló fajokban szállít Gallé Viktor városi kertész, Senta. Kérjen árjegyzéket. 10723

Fordson-tractor, teljesen javított, továbbá használt cséplőgarnitúrák olcsón és jutányosan eladók. Veszék fiatal hatos cséplőgépet. — Schumacher Dezső, Stari Bečej. 10718

KÜLÖNFÉLE

Ujonok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 10407

Magányos ház 5 szobával, hallal, teljesen modern a Cernovičeva ul. 6. egy 17 méteres szuterén pinchehelyiség vízvezetékkel a Vilsonova utcában az ujonnan épített Donáth-házban November 1-re kiadó. 10763

Elegáns szoba kerestetik jobb házban tisztviselő részére. Cimeket a kiadó továbbít 10748. szám alatt. 10748

Butorozott szoba két személy részére azonnal kiadó. Cim: Zlataričeva. ul. 6 10744

Falison villamosmegálló mellett kiadó egy szoba konyhával, külön szoba butorozva. Horgosi ut 66. 10720

A főtér közvetlen közelében új emeletes épületben különbejáratu elegáns butorozott 2 szoba s gardero-be (mosdó) szoba, nagy uccai terasszal azonnal kiadó. — Felvilágosítást ad „Dunav“ biztosító, Vilsonova ul. 11. 10732

Kiadó nagyobb lakás fűdős szobával november elsejére. VI., Sienkievičeva (Grézi) utca 11. 10711

Szép üzlethelyiség portállal szép nagy pincével azonnal kiadó. Érdeklődni Malčić szabónál, Novisad. 10430

Ötven ezer dinár kölcsönt keresek I. helyi betáblázásra. Ajánlatokat öt évre a kiadó továbbít. 10609

Üzlethelyiség azonnalra kiadó. Cim VIII., Plitvička ul. 32. 10461

Csinosan butorozott uccai szoba kiadó zsidó kórháznál. Singerova ulica 23. 10721

„PLANINKA“

havasi gyógyfűtea fefrisíti és tisztítja a vért, megjavítja a rossz emésztést, a rendszertelen bélműködést és kiváló hatású altesti bántalmakkal, a húgyhólyag, máj, epe megbetegedéseivel és epekövvel. A „PLANINKA“ tea étvágygerjesztő, különösen jó hatásának bizonyult étedényelmeszedésnél. A „PLANINKA“ havasi gyógyfűtea csak fenti védjeggyel és lepőmbát dobozokban való, egy doboz ára 20 dinár. Kapható gy gyzerárakban Készíti: **Dr. BAHOVEC** gyógyszerész Ljubljana

Modern és stílus butorokat

továbbá e szakmába vágó összes munkákat készítenek az ujonnan átépített műbutorgyárakban **SIPOS FIAI** Zentai ut 3. Allandó raktár! 1040

Permetezők Pálinkafőzőkazánok Rézüstök Rézedények és Rézárak

készítése és szakszerű javítása **Hován László** rézműves Subotica, Zrinjski trg 24

Apróhirdetések Szuboticán az Aleksandrova utcán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovičeva utcán a Rádió-Reklám irodájában, Universitás könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcs piac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Bečkerekben ottani fiókkiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Kiadó november hó 1-re egy 2 szobás lakás összes mellékkeliségekkel. — Veszék tollseprőt minden mennyiségben. Jugovičeva ul. 7. Szipkagyár. 10716

Urillakás, két nagy szoba, konyha, két kapa kerttel, szabad disznótartással azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 10618

Jól letrágyázott 10 lánca fekete szántóföld tanyával azonnal kiadó. Cim Jugovičeva ulica 34.

VEZUV
hőterjesztő készülék minden kályhára és tűzhelyre felszerelhető. — Ismertetőt küld **BARZEL D. D. SUBOTICA** (0481)

Fűszer, csemege, ásványvizek, festékárak, cementfestékek, lakk és lakkfestékek legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása
Naponta friss **PÖRKÖLT-KÁVÉ**
A. ZORIĆ cégnél **SOMBOR**, Kraljevića Djordja ul. 5. 9724

Malmok és vállalkozók figyelembe! Teherautó Spa gyártmányu 4½ tonna teherképeségű, kitűnő állapotban, eladó. Ára 20.000 dinár. Djuričić Savo, Petrovaradin, Jelačić ucca 44. 10737

Eladó autók. Részletfizetésre is. 501. Sport, 502, 503 Fiat, Citroen, Opel. Bata autógarage, Subotica. 10773

Szilvszkinbunda, alig viselve, 5000 dinárért eladó. — Zsuljević, Sokolska 15. 10759

Nagy fehér Meidinger-kályha olcsón eladó. Gálffy, Carinarska ul. 13. Teherpályaudvarral szemben. 10753

Házhely, bent a városban, eladó. Cim a kiadóban. 10735

Selyempincsi, nőstény, eladó. II., P. Kujundzića 93. 10742

Olcsó óra és ékszer eladás. Javítások felelősséggel. Krokus óráspecialista, Gyümölcs piac 4. Berkes öveges, képkerepező és edénykölcsönző mellett. 7727

Eladó egy Fordson-tractor világítással, sárvédővel, szijtárcsával, hozzá kétvasu Oliver eke 48 colos Hofherr 4 éves cséplő főszijazattal. Érdeklődni lehet P. Knézy gépkereskedőnél Szomborban. 10665

Szőlőföld, közvetlen Senta-kiterő állomás mellett, 2½ lánca tanyával, más gazdasági célokra is alkalmas, eladó. Cim: Molnár könyvkereskedés, Senta. 10700

Rózsaburgonyát legolcsóbban szállít Danilo Ivkov, Stapar. 9657

Széna, préselt, bálákban, egészséges és száraz, szlavyóniai, legolcsóbb napiáron kapható. Marko Müller, Nova Gradiška. 10715

Írógép vétel, eladás és javítás ügyekben forduljon Gémesi Lajos egyedüli írógép specialista-hoz Subotica, Paja Dobanovačka ulica 8.

Sarokház eladó Majsai úton, üzletnek és iparvállalatnak kiválóan alkalmas. Cim a kiadóban. 9886

Bélyeggyűjtőknek ajánlom hogy szerezzenek be nálam 500 teljesen különböző bélyeg tartalmazó bélyeggyűjteményt 30 dinárért. Európa, Ázsia, Afrika és Ausztrália különböző államainak bélyegeit tartalmazó 1000 darabos gyűjtemény ára 65 dinár. A pénz előzetesen beküldendő és a gyűjteményt ajánlott levélben küldöm a rendelőnek. Minden rendeléshez ingyen csatolom bélyegárjegyzékem, amely az egész világ, majdnem 600 államának bélyeggyűjteményét tartalmazza. Az SHS legrégebbi bélyegkereskedése. Izidor Steiner, Brod na Savi. 718

Műlábak

műkarok, gyógvfűzők, támgepek betegelő-kocsik. Schönbrunnál, Szubotica, Paja Kujundzičeva 20. 3756

2 dinár

a cukrászsütemény, 60 dinár a teasütemény kilója Institorisz cukrászda, Vilsonova ulica 44. 10510

Hofherr-Schrantz gyártmányu 25 éves, huzatos gőzlokomobil, Hofherr-Schrantz gyártmányu 25 éves cséplőgép, 12 lóerős használt szivógázmotor, generátortelleppel, komplett, 3 lóerős petróleummotor, kukoricaszár-tépgép eladók Megérdeklődhetők és megtekinthetők Agrikulturánál, Sombor. 10282

Harisnyakötőgép, 8-as, jó karban, jutányosan eladó. Tóglás Mariska, Bajmok.